

T R A N S K R I P T
36. SJEDNICE DOMA NARODA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE,
ODRŽANE 1.10.2009. GODINE, S POČETKOM U 11,00 SATI

PREDSJEDAVAJUĆI
ILIJA FILIPOVIĆ:

Dame i gospodo, poštovane kolegice i kolege zastupnici, nazočni ministri iz Vijeća ministara, predstavnici međunarodne zajednice, poštovane kolege iz medija, srdačno vas pozdravljam i otvaram 36. sjednicu Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Da vas izvijestim da sjednici nazoči 13 zastupnika, od kojih četiri iz bošnjačkog naroda, pet iz hrvatskog naroda i četiri iz srpskog naroda. Gospodin doktor Ivanić i naša magistrica gospođa Čolo su opravdali svoju nenazočnost, budući su spriječeni drugim aktivnostima.

Za 36. sjednicu predlažem sljedeći izmijenjeni i dopunjeni

DNEVNI RED

- 1. Odgovori na zastupnička pitanja i nova pitanja;**
- 2. Usvajanje Zapisnika 35. sjednice Doma naroda;**
- 3. Izvješće Zajedničkog povjerenstva obaju domova o postizanju suglasnosti o identičnom tekstu Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o konkurenciji;**
- 4. Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o Sudu Bosne i Hercegovine (prvo čitanje) – predlagatelj: Vijeće ministara BiH;**
- 5. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine (prvo čitanje) – predlagatelj: Vijeće ministara BiH;**
- 6. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine (prvo čitanje) – predlagatelj: Vijeće ministara BiH;**
- 7. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravnom postupku (prvo čitanje) – predlagatelj: Vijeće ministara BiH;**
- 8. Izvješće o obavljenoj reviziji finansijskih izvješća BHRT-a na dan 31. 12. 2008. godine (revizorsko izvješće);**
- 9. Imenovanje članova u Interresornu radnu skupinu za pripremu Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona BiH i Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o financiranju političkih stranaka;**
- 10. Izvješće o provođenju Plana aktivnosti za ispunjenje preostalih obveza iz Mape puta za liberalizaciju viznog režima za razdoblje od 15. srpnja do 7. rujna 2009. godine, materijal Vijeća ministara BiH;**

11. Imenovanje ombudsmana u Instituciju ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine (Kandidatska lista Ad hoc zajedničkog povjerenstva za imenovanje ombudsmana);
12. Davanje suglasnosti za ratificiranje Sporazuma o povlasticama i imunitetima Međunarodne agencije za atomsku energiju;
13. Davanje suglasnosti za ratificiranje Protokola između Bosne i Hercegovine i Češke Republike o amandmanima na Sporazum između Bosne i Hercegovine i Češke Republike o unapređenju i zaštiti ulaganja, potpisan 17. travnja 2002. godine u Sarajevu;
14. Davanje suglasnosti za ratificiranje Protokola o sprečavanju zagađenja voda prouzrokovanog plovidbom uz Okvirni sporazum za sliv rijeke Save;
15. Davanje suglasnosti za ratificiranje Protokola o izmjeni i dopuni Ugovora o slobodnoj trgovini između Bosne i Hercegovine i Republike Turske;
16. Davanje suglasnosti za ratificiranje Sporazuma o zajmu između Bosne i Hercegovine i Međunarodne banke za obnovu i razvoj – Drugi projekt upravljanja krutim otpadom;
17. Davanje suglasnosti za ratificiranje Sporazuma o financiranju između Bosne i Hercegovine i Međunarodne Asocijacije za razvoj (IDA) – Drugi projekt upravljanja krutim otpadom;
18. Davanje suglasnosti za ratificiranje Sporazuma o financiranju između Bosne i Hercegovine i Komisije Europskih zajednica o programu financiranja sudjelovanja Bosne i Hercegovine u ERDF europskim programima međunarodne teritorijalne suradnje „Jugoistočna Europa“ i „Mediterran“ temeljem instrumenata pretprijetne pomoći (IPA), komponenta prekogranične suradnje za 2008. godinu;
19. Davanje suglasnosti za ratificiranje Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Savezne Republike Njemačke o financijskoj suradnji u 2007. godini.

Ovo je dnevni red koji ste čuli, usuglašeni dnevni red na Kolegiju Doma naroda.

Pitam javlja li se tko za riječ. Konstatiram nitko.

Dakle, kako po članku 60. našeg poslovnika se ne izjašnjavamo o usuglašenom dnevnom redu, ja prelazim na točku 1., to je:

Ad. 1. Odgovori na zastupnička pitanja i nova pitanja

ILIJA FILIPOVIĆ:

Odgovore su dobili gospoda: Slobodan Šaraba, na pitanje postavljeno na 32. sjednici i dobio je gospodin Adem Ibrahimpašić, na pitanje postavljeno također na 32. sjednici.

Pitam gospodu jesu li zadovoljni s primljenim odgovorima.
Gospodin Šaraba. Izvolite.

SLOBODAN ŠARABA:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Uvažene kolege, poštovani gospodo ministri, predstavnici sredstava informisanja, nisam zadovoljan sa dobijenim odgovorom iz jednog osnovnog razloga što sam u ovom odgovoru dobio odgovor na sve ono izuzev na ono što sam pitao. Dakle, moje pitanje je bilo jasno i precizno: 'Kada će Ministarstvo bezbjednosti postaviti oficira za vezu u Centralnom birou INTERPOLA?' I, u navedenom odgovoru, dobio sam informaciju da je formirana radna grupa, da se radi pravilnik, da se preduzimaju određene radnje, a kada će biti izvršena ova obaveza apsolutno nema ni riječi o tome.

Dakle, moje pitanje je bilo precizno i konkretno, očekivao sam precizan odgovor koji nisam dobio.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa, gospodine Šaraba.
Gospodin Ibrahimpašić. Izvolite.

ADEM IBRAHIMPAŠIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Da malo vas samo podsjetim. Moja firma je imala problema sa izvozom ječma u Hrvatsku, i to izvozom ječma kojeg je proizvelo po ugovoru s jednom hrvatskom firmom, i ta hrvatska firma je kreditirala tu proizvodnju sjemena ječma. Dakle, ja u odgovoru dobijam ovo: ukoliko drug ili delegat Ibrahimpašić raspolaže informacijama i dokumentacijom na osnovu kojih je moguće vidjeti da se bh. izvoznici ječma uskraćuje dozvola bez opravdanih razloga ... Ne traže oni od mene dozvolu, nego mom partneru s kojim sam ja to ugovorio, ja se nisam žalio na to što ja nemam dozvole, nego što oni nisu dali dozvolu tom mom partneru koji je meni opet dao sjeme da ja to napravim. Ja sam ovo pitanje postavio samo zato da razotkrijem tu perfidnost u produkciji necarinskih barijera koje onemogućavaju izvoz bh. proizvoda u Hrvatsku konkretno. To je bio jedini razlog.

I meni, dakle moja vlast odgovara i ovo, pazite, molim vas: 'BiH također ima sistem uvozno-izvoznih dozvola za određene proizvode, npr. lijekovi, naoružanje, vojna oprema.' Pa ti proizvodi i nisu na slobodnom režimu uvoza, a ječam je sasvim nešto drugo. Ja sam ovo postavio vama pitanje da vas mobiliziram, da vi u razgovoru s tim ljudima u Hrvatskoj kažete - pa nemojte nam ovo raditi, ljudi moji! Ovo je samo jedan detalj, kad smo razgovarali o Zakonu o zaštiti domaće proizvodnje, a ambasador hrvatski mene upućuje i njemu, dobio je i on od mene, kaže, evo vam CEFTA-e pa vidite sa njom šta ćete.

Dakle, je li shvatate šta je bio razlog mom pitanju? Ja očekujem od vas, od moje izvršne vlasti da nas zaštiti, a to izvršna vlast, evo kako vidite, ne radi ili nema palicu dirigentsku po kojoj bi radila, kao što imaju tamo, kao organizirana država. Ništa ja ne zamjeram njima koliko zamjeram našim da se ne snalaze u ovom svemu. Da li ne znaju ili neće, to nije moje da ustvrdim, ali jedno od to dvoje jeste.

Hvala.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa.

Nadam se da neće Središnje izborno povjerenstvo potezati pitanje sukoba interesa zbog toga što moja firma izvozi ječam Hrvatskoj, ali ako i potegne vjerovatno će nešto i utvrditi.

ADEM IBRAHIMPAŠIĆ:

Nisam ja jedini. Ja sam samo tu batinu osjetio na leđima.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Vjerujem da će ovo čuti i Središnje izborno povjerenstvo, bolje da to niste rekli, ali neka svako radi svoj posao. Ja ništa ne utvrđujem, ja samo kažem što ste Vi rekli. Dakle, to je dovoljan povod da netko radi svoj posao.

Idemo dalje. Molim vas bez dijaloga. I pitam dalje, novih više odgovora nema, pitam ima li novih pitanja.

Dakle, gospođa Majkić, pa gospodin Šaraba, pa gospodin Rančić. Izvolite, ovim redoslijedom.

Tonci, imamo ovdje šum, maknite ga. Hvala. Budite dobri, prijedite na ovaj mikrofoni. Tonci, riješite to pitanje na onom mikrofoni, isključite ga.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Dakle, javnost BiH je upoznata o dva gruba incidenta koja su se dogodila u Oružanim snagama BiH, koja su izazvala negodovanje javnosti naročito u RS-u, a osim toga imaju negativnu konotaciju i sumju u djelovanje i način odlučivanja u Oružanim snagama BiH.

Prvi slučaj, kada je reis Islamske zajednice, gospodin Mustafa Cerić, zahtijevao i dobio usmeno odobrenje od Oružanih snaga BiH da dobije vojni helikopter kako bi otišao na otvaranje obnovljene džamije u Fazlagića Kuli kod Gacka.

Drugi incident je vezan gdje su pripadnici Oružanih snaga iz Bihaća na vojnom poligonu na Manjači istakli veliki bajrak Islamske zajednice iako vojni propisi strogo zabranjuju isticanje vjerskih simbola izvan prostora za molitvu.

Molim ministra odbrane da mi odgovori na sljedeća pitanja:

'1. Na osnovu kojeg zakonskog osnova je pomoćnik ministra odbrane Ahmed Omerović sačinio Odluku o upotrebi helikoptera Oružanih snaga BiH, broj: 06-SL-2-741/09 od 14. 8. 2009. godine, kojom je predloženo da se odobri korištenje istog od strane reisa Islamske zajednice. Kako je taj čin sankcionisan u Ministarstvu odbrane?'

Molim detaljno pisanu informaciju o istom.

I pod:

'2. Kako je došlo i ko je odgovoran za izazivanje skandala od strane pripadnika Oružanih snaga BiH iz Bihaća isticanjem bajraka Islamske vjerske zajednice na poligonu Manjača? Šta je Ministarstvo preduzelo da se takvi slučajevi više ne dogode, kako su sankcionisani vinovnici tog incidenta?'

Obrazloženje:

Reis Islamske zajednice, gospodin Cerić, je nedavno od Ministarstva odbrane zvanično zatražio da mu se, bez ikakvog zakonskog osnova, ustupi vojni helikopter kojim bi otputovao na otvaranje džamije čime je pokušao da Oružane snage BiH pretvori u svoj privatni servis. Uprkos tome što zakon zabranjuje da se vojni helikopteri ustupaju civilima bez prijeke potrebe, kažu, gospodin Cerić je saveznika našao u gospodinu Ahmedu Hadžiomeroviću, pomoćniku ministra odbrane za politiku i planove, koji mu je velikodušno izašao ususret. Cijeli incident, kao što poznato, u zadnji čas je spriječio zamjenik ministra, gospodin Marijanac, koji je odbio potpisati već pripremljen akt.

U drugom slučaju je poznato da su pripadnici Oružanih snaga iz Bihaća istakli bajrak Islamske vjerske zajednice na poligonu Manjača, iako vojni propisi strogo zabranjuju isticanje vjerskih simbola izvan prostora za molitvu.

RS je sa svih kasarni na njenom području uklonila simole bivše Vojske RS-a, iako Zakon o odbrani BiH dozvoljava njegovanje simbola iz proteklog rata.

Odgovor molim pisanim putem.

Hvala na pažnji.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepo, gospođo Majkić.

Gospodin Šaraba. Izvolite.

SLOBODAN ŠARABA:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Dakle, ovom prilikom postaviti ću dva poslanička pitanja sa kojima ću, kao što sam i u većem broju ranijih slučajeva nastojao, da podstaknem rješavanje brojnih ozbiljnih problema koji postoje na južnom dijelu BiH, koji je potpuno zanemaren i za koji važi ono staro pravilo *što južnije, to tužnije*. Mnoga od tih pitanja čekaju odgovor i ja zaista i ovom prilikom tražim i urgiram kod uvaženih ministara da na sjednici Savjeta ministara podstaknu rješavanje brojnih problema, pogotovo onih koja se odnose na energetske sektor.

Moje prvo pitanje, koje ću danas postaviti, upućujem Graničnoj policiji i ono glasi:

'Kada će Granična policija izgraditi objekat za smještaj svog osoblja u Trebinju, koji će godišnje budžetu BiH uštedjeti 36.000 maraka, koliko se plaća jednoj privatnoj firmi u kojoj je trenutno smještena Granična policija?'

Da kažem ... u obrazloženju da je Vlada RS-a 2004. godine dodijelila objekat za smještaj Granične policije koji do danas nije renoviran i koji čeka na preduzimanje određenih radnji kako bi se doveo u funkcionalno stanje i time se preselili službenici iz Granične policije iz sadašnjeg zakupljenog u prostor koji treba renovirati.

I drugo pitanje upućujem Ministarstvu za izbjegla i raseljena lica, prema kome imam brojne primjedbe, a ono glasi:

'Da li Ministarstvo za izbjegla i raseljena lica planira u 2009. godini izdvojiti dio sredstava za popravak kuća povratnicima na području opštine Ravno i ukoliko planira u kom iznosu?'

Zahvaljujem.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa gospodinu Šarabi.
Gospodin Rančić. Izvolite.

HAZIM RANČIĆ
/nije uključen mikrofon/

ILIJA FILIPOVIĆ:
Samo se uključite.

HAZIM RANČIĆ:

Dakle, ja imam jedno pitanje za Vijeće ministara:

'Da li je tačno da BiH nema niti faktički niti ugovoreni reciprocitet u pogledu sticanja prava vlasništva nad nekretninama niti sa Republikom Slovenijom niti sa Republikom Hrvatskom?'

Naime, poznato je da građani i firme iz BiH imaju ogromnu imovinu, pokretnu i nepokretnu, koja je sticana desetljećima za vrijeme bivše SFRJ pa i dan-danas na prostoru bivših republika. Ukoliko ne postoji niti faktički niti ugovoreni reciprocitet u pogledu sticanja vlasništva na nekretninama, onda je nemoguće sticanje i zaštita vlasništva naših građana i naših firmi u bivšim republikama. O ovome sam obaviješten od ljudi koji pružaju pomoć građanima u zaštiti njihovih prava i informisan sam da, nažalost, takav ni faktički ni ugovoreni reciprocitet ne postoji. Naravno, ja znam da i sa ove dvije zemlje ima još neriješenih pitanja, da i sa drugim zemljama imamo sličnu situaciju, ali ja ne mogu kao registar sad sve to potencirati. Želim ovim pitanjem inicirati da se ovo pitanje počne rješavati a, naravno, kad ide jedno po jedno, bit će manje ovih problema u zaštiti interesa naših građana. O tome je, naravno, pisalo i Federalno ministarstvo pravde u saradnji sa Ministarstvom vanjskih poslova BiH i zato je pitanje naslovljeno Vijeću ministara a, vjerovatno, i Ministarstvo pravde i Ministarstvo vanjskih poslova trebali bi se uključiti u rješavanje ovog problema.

Hvala lijepo.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa.

Ima li još pitanja?

Moram samo reći da ćemo ovoj grupi pitanja koje smo čuli pridodati i pitanje koje smo dobili od doktora Ivanića u pisanom obliku, koji je uputio Upravi za neizravno oporezivanje. Tajniče, to je to pitanje. Pitanje ste dobili svi na klupe. Evo, gospodin Tihić traži da se pročita.

Pitanje glasi, dakle postavljeno je Upravi za neizravno oporezivanje:

'Poštovani, zamolio bih vas da mi dostavite pisanu informaciju o uvozu fiskalnih sistema u RS i BiH. Pored cijena na ulaznim fakturama potrebno je dostaviti naziv preduzeća', čitam kako je napisano,' koje je vršilo uvoz kao i ukupnu količinu i vrijednost uvezenih fiskalnih kasa (sistema) za 2008. i 2009. godinu. S poštovanjem, doktor Mladen Ivanić.'

Dakle, molim da se to pridoda i pošalje na adrese kao i ovo što smo čuli od zastupnika koji su u dvorani, jer je to dato danas prije početka sjednice u pisanom obliku.

Zaključujem ovu točku dnevnog reda.

Prelazimo na točku 2., to je:

Ad. 2. Usvajanje Zapisnika 35. sjednice Doma naroda

ILIJA FILIPOVIĆ:

Zapisnik ste dobili. Otvaram raspravu.

Gospodin Rančić. Izvolite.

HAZIM RANČIĆ:

Hvala lijepo.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Najavili ste prije sjednice pa zato, pa gospodin Koprivica.

HAZIM RANČIĆ:

Vezano za Zapisnik sa 35. sjednice Doma naroda imam jednu malu primjedbu koja se tiče dijela Zapisnika na strani 2 prije dnevnog reda, dakle ovaj zadnji pasus koji govori o proceduri glasanja vezano za prijedlog gospodina Tihića o uvrštavanju tačke dnevnog reda da se raspravlja o smjeni gospodina Lukača u SIPA-i.

Podsjećam vas da je rezultat glasanja, šta je i napisano, u prvom glasanju bilo sedam glasova „za“, dva glasa „protiv“ iz Federacije i četiri „suzdržana“ iz RS-a. Nakon toga, pošto nije bilo entitetske većine, vršeno je usaglašavanje u Kolegiju kao Komisiji i vi niste postigli saglasnost pa je ponovljeno glasanje u kome je, šta i stoji u ovom zapisniku, ponovo bilo sedam glasova delegata iz Federacije „za“, dva su iz Federacije bila „protiv“ i četiri delegata iz RS-a su bili „suzdržani“. To su činjenice sa naše te prošle sjednice, i to sve stoji u Zapisniku 35 sjednice.

Sporna je zadnja rečenica u kojoj se kaže 'predsjedavajući Doma naroda je nakon glasanja konstatirao da je prijedlog Sulejmana Tihića odbijen'.

Naime, ako u skladu sa Poslovníkom razmotrimo rezultate glasanja, drugog glasanja: sedam glasova „za“, dva „protiv“ iz Federacije i četiri „suzdržana“ iz RS-a, prijedlog gospodina Tihića je usvojen na Domu, jer u drugom glasanju nije bilo dvije trećine i više iz entiteta RS glasova „protiv“. S obzirom da smo mi kao rezultat imali sedam glasova „za“, dva „protiv“ a četiri „uzdržana“, taj prijedlog je dobio potrebnu većinu. I želim da se to ispravi u Zapisniku.

S obzirom da je to tako, ... dakle mi sada raspravljamo o Zapisniku, predlažem, dakle, s obzirom da je to Dom usvojio, da za narednu sjednicu se ova tačka dnevnog reda uvrsti u dnevni red, naravno, sa pripremljenim materijalom od strane SIPA-e, a evo, možda to bude ...

ILIJA FILIPOVIĆ:

Po Poslovníku od strane predlagatelja.

HAZIM RANČIĆ:

predlagač, o.k.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Moram se izjasniti oko ovoga. Dakle, prihvaćam, to je moj grijeh, moja mea culpa, mea maximum culpa, i predlažem da se ovdje u Zapisniku ispravi: 'Predsjedatelj Doma naroda je nakon obavljenog glasanja konstatirao da je prihvaćen, umjesto riječi *odbijen*, prijedlog Sulejmana Tihića a time vi imate, stvara vam se pravo da postupite u skladu sa prihvaćenim prijedlogom, odnosno inicijativom.

Ima li ... Gospodin Koprivica, izvolite. Da ne objašnjavam zašto je došlo i nakon tolike rasprave je došlo i zbog čega. Nije bilo dvije trećine ili više od dvije trećine entitetskih glasova „protiv“, bili su „suzdržani“, ali smo krivo protumačili i to stanje.

Izvolite, gospodine Koprivica.

ZORAN KOPRIVICA:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedavajući.

Pozdravljam prisutne delegate Doma naroda, gospodu ministre i goste.

Imam jednu primjedbú na Zapisnik sa 35. sjednice Doma naroda. Kao što je poznato, na dnevnom redu smo imali i 10-tak davanja saglasnosti za ratifikaciju 10-tak sporazuma koji su bili na dnevnom redu. Ovde uopšte nisu konstatovani u Zapisniku 35. sjednice Doma naroda.

Postavljam pitanje: 'Da li je to učinjeno greškom ili je neki drugi razlog zbog čega to nije navedeno u Zapisniku 35 sjednice koji smo mi primili?'

Zahvaljujem.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Dakle, tajnik prihvaća pogrešku službe koja nije unijela u Zapisnik jer smo u paketu prihvatili jedan set međunarodnih pravnih akata i na njih dali suglasnost. Dakle, slijedom onoga što je tražio gospodin Rančić, uz zapisnik današnje sjednice, i ovaj zapisnik prošle sjednice u kojem će to biti cjelovito navedeno.

Ima li još netko potrebu?

Dakle, molio bih sve nas koji radimo da malo ozbiljnije pristupimo kad su u pitanju zapisnici sa naših sjednica.

Ima li potrebu još netko? Zaključujem raspravu. Stavljam na izjašnjavanje Zapisnik 35 sjednice, s ovim izmjenama o kojima smo govorili i koje smo prihvatili.

Tko je „za“ prihvatiti ovakav Zapisnik 35 sjednice, s izmjenama?

Ima li netko „protiv“?

„Suzdržan“?

Konstatiram da smo jednoglasno prihvatili Zapisnik 35. sjednice, s ... korekcijama koje je dao gospodin Rančić i koje je dao gospodin Koprivica.

Prelazimo na točku 3. Točka 3. je:

Ad. 3. Izvješće Zajedničkog povjerenstva obaju domova o postizanju suglasnosti o istovjetnom tekstu Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o konkurenciji

ILIJA FILIPOVIĆ:

Dobili ste Izvješće. Zajedničko povjerenstvo je usuglasilo ono što je moralo vezano za Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o konkurenciji s tri amandmana i predlaže Domu da ovaj dom prihvati to izvješće ovako usuglašeno. Zastupnički dom je usvojio Izvješće Zajedničkog povjerenstva za usuglašavanje teksta.

Ja otvaram raspravu. Zaključujem raspravu i stavljam na izjašnjavanje Izvješće Zajedničkog povjerenstva.

Tko je „za“ da prihvatimo Izvješće Zajedničkog povjerenstva, usuglašeno?

Ima li netko „protiv“? Nema.

„Suzdržan“?

Konstatiram da smo jednoglasno prihvatili Izvješće Zajedničkog povjerenstva obaju domova o postizanju suglasnosti o identičnom tekstu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o konkurenciji.

Točka 4. je:

Ad. 4. Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o Sudu Bosne i Hercegovine (prvo čitanje) – predlagatelj: Vijeće ministara BiH

ILIJA FILIPOVIĆ:

Dobili ste stajalište mjerodavnog povjerenstva. Zastupnički dom je usvojio ovaj zakon u prvom čitanju.

Ima li potrebe predsjedatelj Povjerenstva? Nema.

Ja otvaram raspravu.

Gospodin Rančić. Izvolite, gospodine Rančiću.

HAZIM RANČIĆ

/nije uključen mikrofon/

DUŠANKA MAJKIĆ:

Mikrofon!

HAZIM RANČIĆ:

.../nije uključen mikrofon/... imamo dva zakona o izmjenama i dopunama, zakone o Sudu i o Tužilaštvu BiH, koliko znam. Ne želim ići van dnevnog reda, ali svima je nama poznato da se radi o dva zakona koji se tiču našeg pravosuđa i angažovanja stranih sudija i tužilaca u Sudu BiH i Tužilaštvu BiH u odjelima za ratne zločine i Odjelu za organizovani kriminala, privredni kriminal i korupciju.

Postojeći zakon, dakle radi se o principima, naravno, Klub Bošnjaka će podržati principe i ovog i narednog zakona, jer smatramo pravosuđe važnim segmentom u BiH i smatramo da je potrebno pružiti podršku u procesu reforme pravosuđa u BiH. Angažman stranih sudija i tužilaca smatramo neophodnim, jer on doprinosi tome da naše pravosuđe, između ostalog, postane i neovisno i nepristrasno i profesionalno. Dakle, angažman stranih sudija i tužilaca, i to ne samo u Odjeljenju za ratne zločine, kao što je predvidio ovaj zakon, nego njihov angažman i u ...drugom odjeljenju Suda koji se bavi procesuiranjem vezano za organizovani kriminal, za privredni kriminal, za korupciju, smatramo da je to neophodno u ovom trenutku za pravosuđe BiH.

Mi ćemo podržati principe ovog zakona, a naravno potruditi ćemo se da u amandmanskoj fazi uložimo amandmane koji će predvidjeti učešće sudija i u ovom drugom odjelu o kome sam sad govorio.

Hvala vam lijepo.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepo, gospodine Rančiću.

Gospođa Majkić. Izvolite.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Poštovane kolegice i kolege, poštovani prisutni, dakle, već dugo u ovoj zemlji se vodi veoma živa debata na temu trebaju li ili ne strane sudije i tužioci da ostanu u ovoj zemlji toliko godina nakon rata, pa su mnogi rekli da ako nas do sada ničemu nisu naučili neće nikada. U raspravama na temu sudija i tužilaca, stav srpskih političkih partija je gotovo identičan. Iz poštovanja prema ljudima u pravosuđu iz našeg naroda koji rade tamo mi smo sasvim sigurni da ti ljudi mogu na dostojanstven i stručan način raditi taj posao u pravosuđu. Mi ne želimo da se krijemo ni iza koga.

Dakle, smatramo da je pokušaj da se pravosuđe reformiše izrodilo se u svoju suprotnost. Zašto smo prihvatili prijedlog Savjeta ministara u prvom čitanju na Predstavničkom domu? Iz prostog razloga što smo vjerovali da će ustupak koji smo napravili, a to je da evo u jednom segmentu, znači, Odjelu za ratne zločine ostanu sami tužioci koji su već započeli procese. Odstupili smo od principa, i šta se dogodilo. Dogodilo se da nismo dobili podršku niti mogućnost da o tome raspravljamo sa našim kolegama na Ustavnompravnoj komisiji Predstavničkog doma, nego naprotiv, i predstavnici Stranke za BiH i predstavnici SDA su gotovo identičnim amandmanima nastojali da se zadrži sve kako jeste, da se ništa ne promijeni i da BiH ostane i dalje zemlja koja stremlji prema evropskim integracijama, a istovremeno nije sama u stanju da obavlja osnovne procese unutar zemlje.

Dakle, naša iluzija da se nešto u ovoj zemlji može dogovoriti, odnosno da će neko dobro razumjeti gest dobre namjere da su predstavnici srpskog naroda učinili ustupak se vratilo tako kako se vratilo preglasavanjem na sjednici Predstavničkog doma, bez mogućnosti da se čak i nova varijanta koja kaže da novi amandman koji je podnesen u smislu da oni ostanu do 31.12.2012. godine, dakle kao početna i naš prijedlog da ostanu do 31.12.2010., dakle nije usvojeno. Dakle, nema priče o tim stvarima. Odavno je svima, u RS-u posebno, jasno da postoji sistem u radu Suda i Tužilaštva BiH po kojem srpski političari treba da se označe kao organizovana kriminalna grupa i na osnovu toga da se sudi. To traje već četiri godine. Dovoljno jasno je pokazano i to nama dovoljno govori da ne trebamo da podržimo ostanak stranih sudija ni jedan jedini dan poslije 31.12. ove godine. Nije slučajno tvrdnja ljudi koji kažu da uspjeh svake zemlje zavisi od prava i pravde. Bezbroj puta smo vidjeli koliko reforma pravosuđa nije zaživjela, a solidnu mjeru i uticaj u tom nereformisanom pravosuđu imali su strane sudije i tužioci koji su ovdje radili po nalogu onih koji ih plaćaju i njima podnosili izvještaj. Vidjeli smo bezbroj, bezbroj stvari koje su osporile pravdu i istinu u ovoj zemlji.

Dakle, dobro smo razmišljali o tome na koji način uopšte može da se bilo kakav ustupak napravi i definitivno svjesni da nema ustupaka. Dakle, u skladu s tim, mi nećemo podržati ni Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o Sudu BiH, ni Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona Tužilaštvu BiH u prvom čitanju.

Hvala.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa, gospođo Majkić.

Gospodin Tihić. Izvolite.

SULEJMAN TIHIĆ:

Dame i gospodo, već je predsjednik kluba rekao naš stav kada je u pitanju usvajanje izmjena i dopuna ovoga zakona. Ja samo želim evo ukratko da komentarišem i ovo što je gospođa Majkić rekla, a i da dopunim, na određen način, obrazloženje ovoga stava.

Prvo, kad govorimo o stavu RS-a, trebamo znati da u RS-u postoje kao konstitutivni narodi i Bošnjaci i Hrvati, i to jasno stoji u članu 1. stav 1. Ustava RS-a, koji je usvojila Narodna skupština RS-a, evo kad sam i ja bio poslanik, gdje se kaže jasno da je RS zajednica konstitutivnih naroda: Srba, Bošnjaka, Hrvata i ostalih. Tako da ovo nije, što je maloprije izneseno, stav svih, nego stav političkih predstavnika jedne stranke ili pak, evo ako se i drugi budu tako izjašnjavali, jednog naroda. Bošnjaci imaju drugačiji stav. Mi imamo stav, znači Bošnjaci iz RS-a kao i iz Federacije imaju drugačiji stav. Mi smatramo da u interesu vladavine prava, vladavine zakona, u što se svi zaklinjemo, još uvijek jedno vrijeme treba da budu uključene sudije i tužioci iz inozemstva.

Sud BiH, kao što znate, opterećen je velikim brojem predmeta, posebno predmeta organizovanog kriminala. Činjenica je da još uvijek postoji, na ovaj ili na onaj način, veći ili manji politički uticaj na rad sudova i tužilaštava. U jednom procesu izgradnje i vladavine prava, sigurno da će biti od pomoći dalje prisustvo ovih sudija. Tim prije što su u toku brojni predmeti i to bi moglo ugroziti rad Suda BiH i bojim se da protivljenje izmjena ovoga zakona ustvari za krajnji cilj ima rušenje institucija Suda i Tužilaštva BiH. Uostalom, to se čak javno govori da se radi o neustavnim institucijama. Mi se trebamo boriti ovdje da imamo Vrhovni sud BiH kao jednu instancu koja će osigurati vladavinu prava, ujednačenu primjenu prava na cijeloj teritoriji BiH, a ne sada ići sa ugrožavanjem i onoga što već postoji.

Hvala lijepa.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa.

Gospodin Šaraba. Izvolite.

SLOBODAN ŠARABA:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Dakle, evo mi ispred sebe imamo dva zakonska projekta, Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o Sudu BiH i Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Tužilaštvu BiH koji su u RS-u u zadnje vrijeme izazvali jako puno pažnje i moram da ovde iznesem gotovo jedinstveno mišljenje svih srpskih političkih partija da ove zakonske projekte ne treba prihvatiti. Reći ću i svoje lične razloge zašto ću danas glasati protiv ova dva zakonska projekta.

Prvo, zato što smatram da ni Sud a ni Tužilaštvo BiH nemaju utemeljenje u Ustavu BiH. Dakle, nisu ustavna, nemaju ustavni osnov i ustavni temelj, budući da njihovo postojanje nije definisano Ustavom BiH. Znamo da su oni nametnuti odlukom visokog predstavnika, pa je kroz daljnju proceduru dolazilo do njihovih izmjena i dopuna. Inače, ja dijelim mišljenje svih onih koji smatraju da visoki predstavnik u ovoj zemlji nema pravo nametanja zakona i odluka na način kako on to radi. Aneksom X. je jasno i precizno definisano šta je nadležnost visokog

predstavnik i u kom pravcu ima on određena ovlaštenja; a, na način da nameće zakonske projekte i zakonska rješenja koji stvaraju ovakve situacije kao što je sad ova koja je stvorena u zadnje vrijeme u BiH, mislim da nije u njegovoj nadležnosti, niti on ima to pravo.

I, drugi razlog zašto sam ja protiv ovih zakonskih rješenja je u činjenici što sam apsolutno protiv toga da pravosudne funkcije u BiH obavljaju strane sudije i tužioci. Mislim da u ovoj zemlji postoje i stručniji i ozbiljniji i odgovorni i poštenu ljudi koji taj posao mogu obavljati isto onako kvalitetno, ako ne i daleko bolje, kako to obavljaju ljudi koji su enormno plaćeni i koji taj posao, po mom mišljenju, obavljaju izuzetno loše i pristrasno.

Zahvaljujem.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa.

Riječ dajem doktoru Ljubiću. Izvolite, doktore.

Rančić ima repliku, ako je replika, onda doktore da pustimo repliku.

HAZIM RANČIĆ:

Hvala lijepa.

Dakle, želim replicirati kolegi Šarabi na izjavu kojom kaže da ovi zakoni nisu zasnovani na Ustavu. Dakle, on osporava ustavnost zakona. Ne želim da u javnost ode takva izjava i da se ona smatra tačnom, jer naša nadležna komisija, pa i prilikom donošenja osnovnog teksta zakona, pa i prilikom donošenja evo ovog zakona o izmjenama i dopunama je utvrdila da li postoji ili ne. Ona je mjerodavna, i ta stvar nije sporna.

Također, predlažem kolegi ..., ja pretpostavljam da jeste, ali da još jednom pogleda cjelokupnu ovu proceduru vezanu za ovlasti, za stavove Vijeća za implementaciju mira, a jasno mu je i svima je nama jasno da imamo OHR u ovoj zemlji i koje su ovlasti Ureda visokog predstavnika.

I još jednu stvar želim napomenuti, želim je kazati, ona tamo stoji u dokumentaciji vezano za ove zakone i siguran sam da su sve kolege to pogledale, da je, između ostalog, o potrebi donošenja ovih zakona takav stav i Suda BiH i Tužilaštva BiH na čelu sa gospodinom Miloradom Barašinom i Visokog sudskog i tužilačkog vijeća na čelu sa gospodinom Novkovićem, da je taj stav i međunarodne zajednice i Evrope i diplomatije. Pogledajte demarše koje su dobijali zvaničnici BiH. Dakle, svi ljudi iz struke i kojima je raditi i voditi ovaj posao i iz Suda BiH iz Tužilaštva BiH smatraju da je neophodno usvojiti upravo ovakve zakone kako smo to govorili.

Hvala lijepo.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa gospodinu Rančiću.

Replika, gospodin Šaraba.

SLOBODAN ŠARABA:

Replika mom uvaženom kolegi i prijatelju gospodinu Rančiću. Dakle, ja sam samo gledao Ustav BiH, uvaženi kolega, te sam rekao da ova dva zakona nemaju utemeljenje u Ustavu BiH. Dakle, gledao sam samo član III i član VI Ustava BiH i ništa drugo. Dakle, čitao sam ono što piše u najznačajnijem zakonskom tekstu ove države.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Volio bih da prestanemo sa replikama na tu temu, jer nismo niti kao pojedinci niti kao Dom ovlašteni ocjenjivati ustavnost bilo kojeg akta. Zato postoji Ustavni sud. Dakle, prekidam te replike na tu temu.

Molim doktora Ljubića da uzme riječ. Izvolite.

BOŽO LJUBIĆ:

Dame i gospodo zastupnici, izaslanici i delegati, predstavnici Vijeća ministara, predstavnici međunarodnih institucija u BiH, tehničkih službi Parlamenta, dakle, danas mi raspravljamo o jednoj izuzetno važnoj stvari za stabilnost BiH, dakle raspravljamo o jednom stubu od tri, dakle na kojima počiva svaka država, dakle o sudskoj vlasti. I zbog toga ja želim da o tome raspravljamo maksimalno odgovorno i moj pristup dakle ovom pitanju je vođen tim motivima. Dakle, ja bih bio sretan kada bismo mi bili u takvom stanju institucionalne zrelosti, demokracije i političke zrelosti da se možemo potpuno osloniti, da tako kažem, na kapacitet naše sudbene vlasti. Kada bismo mogli jamčiti da je ukupna politička klima u BiH takva da tužiteljima i sucima daje uvjete da mogu sukladno dakle svojoj struci, etici i zakonima, izvršavati svoje funkcije, bojim se, dakle da mi još nismo dostigli takvu zrelost i stoga smatram da, znajući to, i ovom pitanju trebamo pristupiti na takav način.

Gledajte, ovdje se spori ustavnost, spore se načela ili se pak podržavaju. Ja sam svoj stav rekao na Ustavnom pravnom povjerenstvu. Dakle, ja smatram da postoji ustavni osnov i ja smatram da možemo podržati načela, dakle ovih zakona ... danas, oba zakona, da se ne javljam dva puta. Međutim sadržaj predloženih rješenja zapravo je ispod potreba BiH u ovom momentu i stoga, odmah da se na početku izjasnim, HDZ 1990 će podržati ili ćemo sami predložiti amandmane koji će dakle popraviti sadržaj ovih zakona. I na taj način bi, evo na neki način, i replicirao kolegici, uvaženoj gospođi Majkić, kada je rekla da su predstavnici SDA i SBiH u Zastupničkom domu podržali načela i ustavni osnov ovog zakona. Nije istina, dakle i predstavnik HDZ 1990 je to učinio.

Sada da kažem par riječi, dakle zašto ovakav stav ćemo mi imati i zašto ga imamo. Gledajte, mi se danas suočavamo sa dva velika problema u BiH, problem ratnih zločina, problem korupcije i organiziranog kriminala. U situaciji kada se sprema gašenje ICTY, dakle Međunarodnog suda za ratne zločine u Hagu, i kada će BiH trebati prihvatiti veliku odgovornost i velik broj predmeta, smatram da niti kadrovski niti finansijski nismo osposobljeni da kvalitetno preuzmemo i blagovremeno riješimo sva ta pitanja bez pomoći međunarodnih sudaca i tužitelja. I otuda, da tako kažem, moje zalaganje za ostanak međunarodnih sudaca i tužitelja u Odjelu za

ratne zločine. U situaciji u kojoj se BiH nalazi, gdje je izrazito dominacija političke sfere nad ostalim dijelovima našega sustava, isto tako, bojim se da nema povoljne klime da naši suci i tužitelji potpuno, bez pomoći međunarodnih kolega, uđu u procese najosjetljivije gdje su, da tako kažem, predmet istrage ili procesa osobe najvišeg političkog ili ne samo političkog već financijskog i ekonomskog ranga. Dakle, mi zaboravljamo često da su možda u ovim zemljama u tranziciji novopečene gospodarske elite koje su, što sticajem ratnih okolnosti, što sticajem određenih privatizacijskih procesa, dakle postale moćnije od politike čak. Prema tome, to je drugi razlog.

Treći razlog je financijske naravi. Gledajte, ja znam još dok sam bio u Vijeću ministara sa kakvim se problemima suočavaju i Sud i Tužiteljstvo i znam, nažalost, da ne postoje financijski uvjeti za angažiranje, u ovom momentu, dovoljnog broja domaćih tužitelja i sudaca da bi kvalitetno mogli prihvatiti sve ove predmete. S druge strane, nemoguće je jednostavno tehnički ovako abruptno, kako se predlaže, prekinuti njihov angažman sa krajem ove godine, uzimajući u obzir sve one predmete koji su trenutno u istražnom postupku ili su u procesu samoga suda, a nije napravljena kvalitetna priprema. I mi toga moramo biti svjesni. Dakle, imamo financijski element.

Sljedeći element koji – mislim, molim vas da me pogrešno ne shvatite, dakle ja sam čovjek koji imam povjerenja u etiku i stručnost sudaca i tužitelja, međutim – evo i danas smo čuli ovdje sa govornice da se dovodi u sumnju pristranost Suda i Tužiteljstva kada su u pitanju pojedini, da tako kažem, pripadnici pojedinih nacionalnosti, pa je gospođa Majkić pomenula Srbe kojima se sudi za organizirani kriminal i korupciju. Prvo, rekao bih da to nije istina. Dakle, sjetimo se najviših dužnosnika iz reda hrvatskog naroda koji su suđeni i presuđivani i oslobođani, dakle upravo tih procesa, prema tome, sudilo se i ostalima. Međutim, ja ću kao predstavnik Hrvata reći jednu stvar, pa zato kažem, molim vas da me pogrešno ne shvatite, dakle u mom narodu, dakle i od ljudi s kojima ja komuniciram čuje se i ovakva, da tako kažem, konstatacija ili bojazan: u situaciji kada od pet institucija koje se bave istragama i procesima, a nabrojat ću ih: Sud BiH, Tužiteljstvo BiH, Visoko sudsko i tužilačko vijeće, SIPA, OSA – nema ni jednoga Hrvata. Dakle, u toj situaciji, u toj situaciji zapravo ljudi s kojima ja komuniciram kažu, a pogotovo kad imamo iza sebe, da tako kažem, ovo razdoblje kroz koje smo prošli, osjećaju se komotnije ako imamo tu međunarodne arbitre, da tako kažem, i međunarodne suce i tužitelje.

I na kraju, ono što želim takođe reći, dakle mi ovdje se zalažemo svi da u konačnici uzmemo stvar u svoje ruke. I neki su tu glasniji, neki manje glasni u odlasku međunarodnih institucija iz BiH, tipa OHR-a itd., itd. E sad, znajući, ovo što je i kolega Rančić rekao, dakle jedan unisoni stav međunarodne zajednice izražen u pismima ministru pravde, predsjedavajućem Vijeća ministara, članovima Zajedničkog kolegija oba doma, zastupnicima, gdje se oni zalažu za produženje mandata međunarodnih sudaca i tužitelja, nabrojat ću samo neke: Havijer Solana, Evropska komisija, diplomatski demarš Ambasade SAD, Ujedinjenog kraljevstva, Francuske, Njemačke, diplomatski demarš Predsjedništva EU, pismo Visokog predstavnika, pismo Haškog tribunala, pismo šefa Odsjeka Misije OSCE-a u BiH i konačno stav Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira zbog ovoga pitanja.

E sad, pitam ja vas, ako je stav Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira da je zaživljavanje prava i zakonitosti jedan od 5+2 ciljeva i uvjeta, gdje je tu konzistentan ... zalaganje za odlazak OHR-a, ako u ovom bitnom pitanju ne uvažavamo stavove Upravnog

odbora Vijeća za implementaciju mira? Neko će reći ovo je naša država, dakle mi trebamo o njoj odlučivati sami autonomno. Međutim, zar nije također jedinstven stav i predsjednice Suda i predsjednika Visokog sudskog i tužilačkog vjeća i glavnog tužitelja BiH da traže ostanak međunarodnih sudaca i tužitelja u oba odjela, dakle Suda BiH, odnosno Tužiteljstva BiH.

I temeljem toga, i završit ću s time, moj prigovor, dakle obrađivaču ovoga zakona koji je u obrazloženjima ovih zakona naveo neke konstatacije koje mislim da ne stoje i ja bih molio dakle obrađivače da više vode računa o obavještenosti nas zastupnika ovdje i, ako hoćete, i o našem zdravom razumu, pa ću citirati. Dakle, u ovom prijedlogu izmjena i dopuna Zakona o Sudu BiH, kaže se: 'U iznalaženju odgovarajućih rješenja u nacrtu zakona podržane su preporuke predsjednice Suda BiH kojim se ograničava broj međunarodnih sudaca, i to samo na drugostupanjskoj instanci u Odjelu za ratne zločine, odnosno po jedan međunarodni sudac u svakom žalbenom vijeću tog odjela.' A, u obrazloženju Zakona o Tužiteljstvu, kaže: 'Po iznalaženju odgovarajućih rješenja u nacrtu zakona u najvećem dijelu podržane su preporuke glavnog ...Tužiteljstva BiH, predsjednice Suda BiH i Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća BiH.'

Dakle, evo, to je samo moja jedna, da tako kažem, intervencija na taj dio. Ja ću reći stav, dakle svoj osobni i stav naše stranke, utvrđen na Predsjedništvu stranke, da ćemo mi podržati načela i ustavni osnov ovoga zakona da bi zakoni mogli biti doneseni, ali ćemo dati amandmane ili ćemo podržati amandmane koji budu išli na to ... da ostaju do daljnjega, dok to bude potrebno, međunarodni suci i tužitelji oba odjela, dakle Suda BiH.

Hvala lijepa.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa.

Dakle, čuli smo, Vi ste ušli malo svojom diskusijom i u točku narednu, točku 5., riječ je o Tužiteljstvu. Vjerujem da ćete onda, objektivno je teško bilo i pričati o toj temi, udjela u radu sudaca u jednom i drugom odjelu, a ne dotaknuti se i Tužiteljstva.

Repliku imamo na Vaše izlaganje. Gospođa Majkić, izvolite.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Dakle, ja zaista mislim da gospodin Ljubić ima apsolutno pravo na svoj stav, kao što ja imam pravo na svoj. Imam pravo na stav da mislim da Sud i Tužilaštvo BiH kao neustavne kategorije nisu prema svim narodima jednaki. I to odgovorno tvrdim, čak mislim i prema Vašem narodu, ali mislim ne treba da ja govorim o tome, ako Vi to već niste primijetili.

To što je pisao OHR, ne znam koga ste sve tu nabrojali, mislim da bi bilo mnogo bolje da smo ovo vrijeme otkad je počela priča na temu ova dva zakona da smo proveli sjedeći jedni pored drugih u pokušaju da nađemo dogovor i konsenzus koji ovoj zemlji može pomoći. Džaba Vaši amandmani, gospodine Ljubiću, džaba, ako se mi oko toga ne dogovorimo. Ne može se demokratija ove zemlje graditi na tome što ćete preglasati cijeli jedan narod. Vaše pravo na odluku jeste, ali to ne može zemlji donijeti progres. Dakle, ako je u interesu svima da se dovede, da se dogovorimo, onda bi mi sjedili i dogovarali se. Dakle, nije u interesu da se dogovorimo, i vjerovatno je neko predvidio da srpski predstavnici se neće usuditi da donesu odluku o tome da

odbiju ova dva zakona. Evo, usudićemo se. Dakle, za politiku često treba hrabrosti i vidjeli smo koliko je malo hrabrosti u ovoj zemlji i koliko predstavnika mnogih naroda nema hrabrosti. Hrabrost se svodi na to: odlazak u OHR i vraćanje nazad. Dakle, nemojte da nam onemogućavate ili da me osporavate. Izvinjavam se što sam zaboravila na Vašeg predstavnika, da, to je tako, jeste, i Vaš je član glasao, ali to neće pomoći da zakone o Sudu i Tužilaštvu donesemo na ovom parlamentu.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa gospođi Majkić.

Iscrpit ćemo dakle prijavljene, sad je val replika. Naravno, očekivao sam to. Iscrpit ćemo sve prijavljene diskusije zastupnika, a onda bih dao uvaženom ministru Čolaku riječ prije samog odlučivanja.

Replika, doktor Ljubić, pa gospodin Rajić.

BOŽO LJUBIĆ:

Gledajte, mi danas ne raspravljamo o izvješću, dakle ni Suda, ni Tužiteljstva, da bih ja svoje stavove oko rada ovih institucija mogao izreći. Ali ja sam rekao u jednoj rečenici, ne znam da li ste je Vi dovoljno shvatili, ja sam rekao: protiv najviših hrvatskih dužnosnika, pa i člana Predsjedništva, dakle vođeni su procesi, presuđivani i oslobođani, dakle od istoga suda. S druge strane, poznati su politički stavovi i moje stranke i moje osobno oko nekih presuda u Odjelu za ratne zločine s kojima mi nismo bili zadovoljni jer smo smatrali da je vođen jedan neuravnotežen, nebalansiran stav. S druge strane, ovdje smo s ove govornice govorili, kolega Jović, i to ne tako davno, o tome da za neke zločine nad Hrvatima uopće nisu pokretani na tim institucijama. Sve to stoji, ali danas ne govorimo o tome. I ako hoće, na kraju krajeva, tko garantira meni u ovoj situaciji u kojoj se Hrvati u BiH nalaze, koji smo najviše preglasavani, da Vam kažem i na Vašu drugu tvrdnju, i u Federaciji, i u državi, i RS-u, na kraju krajeva, gdje ne možemo biti preglasani jer nemamo glasa uopće, znate, nažalost. Tko kaže da nećemo biti, dakle u još neravnopravijem položaju ako odu međunarodni suci i tužitelji, dakle kod ovakve neravnoteže političkih odnos u BiH. A i o tome sam ja, da tako kažem, rekao ono što je trebalo reći kad sam rekao da u pet institucija, koje se bave istragama i procesima, nema ni jednoga Hrvata, znate. Nije to, da tako kažem, ništa strano u BiH. Pa, prošlogodišnje prvenstvo nogometno u Hrvatskoj, najjači nogomentali klubu u Hrvatskoj, Dinamo traži strane suce jer nije zadovoljan domaćim sucima, dakle. To je jedna digresija, dakle apsolutno efemerna itd., ali ja Vam želim reći da ako je iko preglasavan u ovoj zemlji to su Hrvati i ako iko, da tako kažem, ima razloga, na neki način, biti nezadovoljan određenim, da tako kažem, optužnicama, podizanjem njihovim i procesima, to su Hrvati, ali to nema veze s ovim.

Ja sam uvjeren da nema kapaciteta domaće pravosuđe, ni financijskog, ni kadrovske, a ni političke klime da može bez pomoći međunarodnih sudaca i tužitelja da to radi, i to je osnovni razlog zašto ja to podržavam, a ne zato što bih ja imao protiv nešto, da tako kažem, Vas. Vi imate pravo na svoj stav, ja imam pravo na svoj stav.

Hvala lijepo.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa.

Replika, gospodin Rajić, ali ne diskusija. Vi ćete nakon gospodina Zrne dobiti riječ.

BOŽO RAJIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Moja će replika biti vrlo kratka. Svaki od nas ovdje kao zastupnik u Domu naroda ima pravo na svoje mišljenje i na svoju argumentaciju i nije to pravo podložno verifikaciji bilo koga drugog, prema tome, i Vašoj, gospodo Majkić, Vi mislite tako, drugi, koji su govorili drugačije, misle tako. I na tome će ostati do izjašnjavanja, poslije sa izjašnjavanjem ćemo imati rezultat.

Vi govorite o hrabrosti. Hrabrost nije uvijek iracionalni čin, ona se često oslanja na ... racionalna uporišta. Nemojte replicirati na ovo, jer nije mi namjera da repliciramo dalje. Kad bih ja kao pripadnik hrvatskog naroda imao Republiku Srpsku, koja se zove Republika Hrvatska, i imao efektivni veto u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine BiH, nakon kojega nema pravo nijedan sud u ovoj zemlji više razgovarati, ja bih bio hrabriji sto put od svih Srba u RS-u. Nažalost, nemam to i poštujem Vašu hrabrost, ona se temelji na nečemu što je vrlo opipljivo.

Drugo, ovo što se tiče nepravednosti. Ako pravednosti ima, možda je kod Boga. Ko vjeruje, vjeruje u tu pravednost, ja drugu vrstu pravednosti koja bi bila stopostotna nisam sreo, čak ni u teoriji. Ali vjerujem u nastojanje ljudi da će činiti sve što mogu u civiliziranim društvima da se ta pravednost dostiže, da joj se približi što je moguće više. Naravno, prema Hrvatima u BiH i u sudovanjima svih vrsta bilo je nepravdi, ali naš strah je da bi odlaskom stranaca ta nepravda prema nama bila rapidno povećana. U tom smislu, ako nema u međuvremenu drugih replika, hvala, predsjedavajući. Ja, evo, ako mogu nastaviti sa raspravom ili da sačekamo ako ima još repliku neko.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Ima prijavljenih prije Vas za raspravu. Dobit ćete riječ nakon Zrne.

BOŽO RAJIĆ:

Ok.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Za repliku ja imam još prijavljene gospodina Jovića, Rančića i profesora Neimarliju. Odustajete, nema replika. Vidio sam šumu ruku. Hvala lijepa, idemo dalje.

Gospodin Jović. Izvolite.

IVO MIRO JOVIĆ:

Hvala lijepo, gospodine predsjedatelju i pozdravljam Vas i uvažene supredsjedatelje, uvažene kolege, cijenjene goste i gospodina ministra.

Ma, vjerojatno sam osjećao potrebitim i ranije se javiti kao predsjedatelj Ustavnopravnog povjerenstva

ILIJA FILIPOVIĆ:

Samo replika, molim Vas, nema diskusije.

IVO MIRO JOVIĆ:

i moja bi replika bila svima. Danas raspravljamo o stvarima koje ne ulaze u sadržaj zakona.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Vi ste dobili riječ za repliku, ne za diskusiju.

IVO MIRO JOVIĆ:

Pa repliciram svima koji su do sada diskutirali kao predsjedatelj Ustavnopravnog povjerenstva – vratimo se točki. Mi smo na Ustavnopravnom povjerenstvu, poštovana gospodo, slijedili prijedlog Vijeća ministara i opredijelili se, pošto su izmjene i dopuna zakona, da ima ustavni temelj i da je usuglašeno sa Ustavom, pa vas pozivam, znači, jer izmjene su i dopune, a doći ćemo u drugom čitanju, ako do njega dođemo, doći ćemo dotle da raspravimo o čemu vi danas govorite. I moja je replika prema svima, zato bih pozvao da se skrate diskusije i one silne replike bespotrebne da glasujemo.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa.

Zaključujemo s replikama, zaključujemo s replikama, ne, ne, to nas nikamo ne vodi.

Gospodin Ljubičić, diskusija.

DRAGO LJUBIČIĆ:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedavajući.

Članovi Kolegijuma, kolegice, kolege delegati, gospodine ministre, uvaženi gosti, vjerovatno će i moja diskusija biti jednostavno pravo čoveka da kaže svoj stav, iznese stav svoj o ovoj i jednoj i drugoj tački dnevnog reda, a radi se o izmjenama Zakona o Sudu BiH i Zakona o Tužilaštvu BiH. Ja ću iskoristiti pravo da govorim i o jednom i o drugom zakonu paralelno, tako da se neću javljati po sljedećoj tački dnevnog reda.

Kad je u pitanju Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o Sudu BiH i Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Tužilaštvu BiH, ja imam nekoliko svojih razloga koji su uticali na moj stav i na moje odlučivanje na kraju kad dođemo do toga. Prvo, uz puno uvažavanje predlagača i jednog i drugog zakona, u obrazloženju predlagač mene nije ubijedio u opravdanost i potrebu predloženih izmjena, odnosno nisu me uvjerali da ima potrebe da u Sudu i Tužilaštvu i dalje ostanu strani tužioci i strane sudije.

Drugo, mišljenje ogromne većine građana iz RS-a o radu Tužilaštva i Suda BiH je negativno. A negativno je iz razloga što građani vide koga uglavnom, napominjem uglavnom, Tužilaštvo tuži a koga, uglavnom, Sud procesuiru i kome presuđuje. Podaci su neumoljivi,

podaci jasno govore da je Tužilaštvo i Sud u funkciji prvenstveno tuženja i suđenja Srbima po pitanju ratnih zločina, pa i po pitanju korupcije i drugih oblika kriminala, napominjem uglavnom. Znači, pojavljuju se optužbe i presude i drugim pripadnicima naroda u ovoj državi ali, ako se pogledaju statistički podaci, ja mislim da ova moja tvrdnja stoji.

Ovakvo mišljenje o radu Tužilaštva i Suda imaju i određene nevladine organizacije, što daje dopunski pečat na stanje u toj oblasti kada govorimo i o Tužilaštvu BiH i kada govorimo o Sudu BiH. Mi koji predstavljamo te građane u institucijama, na bilo kom nivou vlasti, ne možemo zanemariti to mišljenje. Ne možemo izbjeći odgovornost kod donošenja odluka i zakona koji će se sutra i u budućnosti reflektovati na njihovu sudbinu ili na njihov status.

Treće, ovih dana u sredstvima informisanja oglašavali su se neki od stranih tužilaca sa izjavom da oni nisu podložni niti se smatraju podložim vanjskim ili lokalnim pritiscima, što je izuzetno značajno itd., itd., da ne komentarišem dalje njihove izjave. Smatram da je stvarno značajno da ostanu kao takvi i da upravo svi ljudi koji rade u ovim institucijama budu upravo takvi. Međutim, u odnosu na ovakvo njihovo mišljenje o svom radu, postoji drugo koje je potpuno suprotno, a ono je otprilike takvo da su upravo oni pod pritiskom i uticajem posebnih centara moći i da se preko njih utiče i kreiraju mnogi procesi, da se preko njih vrši svojevrsni pritisak na ostale tužioce i sudije i da se na takav način, uz njihovu pomoć i djelovanje drugih faktora u BiH, kreira iskrivljena slika, prvenstveno o ratnim događanjima u BiH, kao i o nekim drugim stvarima i pojavama koje takođe karakterišu našu zemlju.

Znači li to da su domaći tužioci i sudije podložni pritiscima i uticajima, da nisu nezavisni i samostalni u svom radu, da nisu profesionalni, da ne rade prema zakonu, da nisu pravedni i pravični itd., itd. Ovakve izjave stranih tužilaca, ja lično mislim, potcjenjuju rad domaćih tužilaca i sudova.

Četvrto, mi uporno govorimo o ulasku BiH u EU i mnoge stvari koje radimo trebaju biti u funkciji tog cilja. Jasno je svima: da bi BiH postala član Evropske zajednice, institucije BiH moraju pokazati i dokazati da su sposobne da profesionalno rade, da mogu obavljati svoj posao u interesu građana ove države. To se odnosi svakako i na Tužilaštvo BiH i na Sud BiH. Ja lično mislim, gospodo, koji radite u tim institucijama, izvolite, dokažite se da tako radite. Znači, to je šansa da bi mogli ići dalje.

Postavljam pitanje da li mi prihvatanjem da strani tužioci i sudije ostaju u istim institucijama sami priznajemo da smo neznalice, da smo nesposobni da sami radimo, da mi nemamo kvalitetne i stručne ljude koji mogu sami preuzeti taj teret i kvalitetno i profesionalno raditi. Da li mi kao takvi možemo ući u Evropsku zajednicu? Lično mislim da je prethodni mandat stranih tužilaca i sudija bio dovoljan vremenski period da domaćim tužiocima i sudijama pomognu, da ih pouče i pripreme da samostalno preuzmu obaveze i poslove u Tužilaštvu i Sudu. Lično mislim da imamo dovoljno i sposobnih i stručnih i kvalifikovanih kadrova iz pravne struke za preuzimanje i obavljanje poslova i u Tužilaštvu i u Sudu BiH.

Sljedeće, voditi inicijativu za ulazak, a radimo to, BiH u Evropsku zajednicu i prihvatanje ovakvih rješenja, ne preuzimanjem obaveza i odgovornosti od domaćih ljudi i kadrova i političara da sami snosimo teret i obaveze preuzimamo na sebe, ja lično mislim da jedno sa drugim ne ide. Znači, jednostavno, ja ne mogu to da razumijem i mislim da ne ide.

Na kraju, ja se zahvaljujem na dobrim namjerama i pomoći i stranim tužiocima i sudijama koji su pružili Tužilaštvu BiH i Sudu BiH u prethodnom periodu i lično mislim, još jednom na kraju ponoviću, BiH ima dovoljno i stručnih, i kvalifikovanih, i kvalitetnih, i poštenih, i profesionalnih ljudi koji se mogu dokazati i u ovim i drugim institucijama i treba da preuzmu posao i da rade ovaj posao.

Hvala vam.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa.

Gospodin Zrno.

Koprivica, je li to replika ili?

ZORAN KOPRIVICA

/nije uključen mikrofon/

ILIJA FILIPOVIĆ:

Diskusija. Nakon gospodina Rajića.

Izvolite, gospodine Zrno, replika.

BRANKO ZRNO:

Hvala lijepa.

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, malo se ispričavam, imam poteškoća u izričaju.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Bit ćete zato kraći.

BRANKO ZRNO:

Pa i ja sam svakako mislio biti kratak, zahvaljujem i na upozorenju, a mislio sam biti kratak zbog toga što sam shvatio poruku kolege Jovića, odnosno bolje reći upozorenje na repliku o tome o čemu to mi danas trebamo raspraviti, temeljno pitanje ovdje – načela. Mislim i ja na oba ova zakona, i pod točkom 4. i točkom 5., jer je nemoguće ... i mislim dobro mu je upozorenje, ali je isto tako dobro, nije ono loše, što smo se mi načelno do sada izjasnili. Što smo, znači načelno iskazali stav o prijedlogu izmjena i dopuna jednoga i drugoga zakona. To je naše pravo. I to pravo je zapravo pravo a priori ako znamo što govorimo, ako znamo što je to temeljno načelo našega promišljanja i viđenja onoga što će se nakon izvjesnog vremena, ja sam se nadao nakon drugog čitanja, pojaviti kao forma novog zakona u Sudu BiH i zakona o Tužiteljstvu BiH.

Međutim, meni se čini da smo mi izišli iz ovog programa načela. Sad, kad je svatko kazao svoje načelo, ja ću kazati da mi jednostavno u ovom trenutku, jer smo i pragmatični i shvaćajući da je u ovom trenutku jedino moguće, meni se čini, apsolutno ispravno prihvatiti ono što nam je došlo iz institucije koja je naša, a to je Vijeće ministara. Nama nije s Marsa pao prijedlog izmjena i dopuna i jednog i drugog zakona. Ali zato ovu formu koju mi danas

odrađujemo i zovemo formom prvog čitanja, znači načelno se izjasniti o onome što smo dobili, a onda koristiti svoju parlamentarnu mogućnost i svoje parlamentarno pravo da u drugoj fazi odlučimo kakve to zakone hoćemo i kakve zakone možemo donijeti, i tu je zapravo sad problem.

Mi smo ušli u jednu priču koja je već rezultirala rezolutnim stavom, tako da vjerojatno ni jedan ni drugi zakon o kojem govorimo neće ni vidjeti ono što se zove a posteriori, a to a posteriori svakako dolazi nakon faze iskustva, faze razmjene mišljenja, faze amandmanskog djelovanja, faze usuglašavanja, faze jednostavnog razgovaranja, dogovaranja, i dobivanja zakona, jer nam trebaju i jedan i drugi. Strah me da nismo sad ušli u fazu ukidanja mogućnosti argumentima. Mi smo, meni se čini, u suštini ukinuli mogućnost argumentima koji nisu samo načela. Načelno je dobro kazati, ali argumenti dolaze poslije načela. Načela se mogu i mijenjati, načela se mogu korigirati. Argument se ne može mijenjati i argument se ne može korigirati. E, to je što mi uporno sebi ne dajemo za pravo, a ... mi a priori imamo i argument, i stav, i načelo, i mišljenje, znači imamo a priori u konačnici. I to je taj problem.

Znači, mi smo jednostavno sebi ukinuli ili smo na tragu toga da sebi ukinemo mogućnost dobiti zakon. Ne govorim sada u kojoj formi. Prva je zakon bez stranaca u Sudu i Tužiteljstvu. Druga je zakon sa strancem u Odjelu za ratne zločine i nigdje više. Treća je mogućnost stanje koje imamo, potvrditi ga i zadržati strance, i u sudovima i u tužiteljstvu. Znači, jednostavno mi sebi danas izgleda onemogućujemo ući u fazu kada ćemo birati, odnosno snagom argumenta, pa i načela, pa i stava, ali isto tako i razgovora i dogovora, utvrditi kakvo to hoćemo sudstvo i kakvo to hoćemo tužiteljstvo, bez apsolutno, bez prava ulaska u njegovu autonomiju. Mi možemo sve komentirati, ali ne možemo dirati u autonomnost ni jednog ni drugog. To sam u suštini htio reći, ako sam štogod rekao.

Hvala lijepo.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa, gospodine Zrno.

Dakle, imamo sad gospodina Rajića, pripremit će se profesor Neimarlija i gospodin Koprivica, i zaključena je lista prijavljenih kandidata.

Izvolite, gospodine Rajiću.

BOŽO RAJIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Ne bih želio da me shvatite kao repliku, ali su gospoda kolege Jović i Zrno na određen način isprovocirali nekoliko rečenica o definiciji principa, odnosno načela. Ja se od početka u ovom parlamentu protivim redukcionizmu svih vrsta, pa i ovome, da se rasprava o načelima svodi na samo to postoji li formalno-pravno ustavni, odnosno zakonski temelj. I ako se to svodi na to, onda imamo povjerenstvo, mi nemamo potrebe uopće otvarati raspravu u Domu. Da kažemo prihvaćamo stajalište ovog povjerenstva ili ne. Ali imamo, nažalost, dokaza sadržanih u konačnim odlukama ustavnih sudova ili Ustavnog suda BiH, pa i na entitetskim razinama, da su naša povjerenstva davala mišljenje da postoji pravni, odnosno ustavni osnov, a onda je Ustavni sud dokazivao da su zakoni protuustavni. Prema tome, ja na bjanko ne vjerujem nikome niti tražim da to čini meni iko.

Dakle, rasprava o načelima jeste primarna rasprava o ustavnopravnom temelju i, s tog stajališta, gospodin Ljubić je govorio i on je u stranki kao kolega rekao: mi ćemo podržati zakon samo sa tog stajališta. Ja barem sam sa tog stajališta. Međutim, ne može me niko uvjeriti niti ima za to argumentaciju da u načela, odnosno, u principe ne spada razmatranje pitanja smislenosti uopće jednog pokretanja jednog procesa, jednog zakona, njegove izmjene i dopune ili korelacije tih ideja, tih prijedloga sa životnom stvarnošću jednog društva, jedne države. Dakle, za mene to jesu pitanja načela i kad govorimo o načelima da, dakle ovo ... prihvaćam, prihvaćam stajalište Ustavnopravnog povjerenstva ... ali ova druga načela koja se tiču smislenosti, koja se tiču korisnosti, korelacije sa drugim realitetima u državi u kojoj živimo, za mene jesu pitanja tema za izazov, za raspravu.

Dakle, nisam nepristojan, znam da se poslije u političkom smislu poslije predsjednika stranke ne govori jer je on rekao ono što je bitno sve u stajalištu naše stranke zajedničke, međutim ja ovo govorim kao svoj, dodatno svoj osobni stav, jer ne želim ostati dužan ni sebi ni javnosti ono što mislim o ova dva izuzetno bitna prijedloga i, gospodine predsjedavajući, možda ste rekli prije mene da je gotovo nemoguće razdvojiti razmišljanja o ova dva zakona, i o Sudu BiH i o Tužiteljstvu BiH, ja ću iznijeti neke svoje poglede na to, ne zato da bi osporio bilo čije pravo na mišljenje nego samo da bi iznio svoje mišljenje da i ono uđe u taj prostor sukobljavanja argumenata i mišljenja, pa ćemo vidjeti kako će to sve zajedno dovršiti.

Dakle, načelno zakonitost, temelj ovoga, ustavni temelj ovoga zakona prihvaćam i u tom smislu ćemo mu dati potporu da uđe u proceduru. Međutim, ne možemo se oteti dojmu, ja zapravo sam duboko uvjeren u to da se pristupa selektivno, eliminaciju dijelova međunarodne prisutnosti i međunarodnih čimbenika iz BiH po načelima političke koristi i političke štete. Ja se protivim selektiranju jer mislim da bi principijelan stav dakle bio korektan stav s mog stajališta, iz mog kuta gledanja, kada smo tražili da odu svi faktori međunarodnih prisutnosti, a ne samo oni koji nam u određenom trenutku iz nekih od političkih razloga, kratkoročnih ili dugoročnih, odgovaraju.

Nisam siguran da je odlazak dijela međunarodnih čimbenika iz BiH u interesu BiH, njenih naroda i građana. Dapače, duboko sam uvjeren da bi se opća politička i pravna nestabilnost razvijala još u negativnijem smjeru i zato ne mogu podržati takvu vrstu selektiranja.

Ovdje se, koliko god je izrijekom rečeno ili prikriveno, zahtjev za odlazak stranih sudaca i stranih tužitelja temelji na strahu, neću ulaziti sada u to koliko je strah utemeljen, od političkog utjecaja stranaca na sudovanje u cjelini na donošenje odluka, na pokretanje postupaka, optužbi itd. Svaki strah, i te vrste, je legitiman. Ja nikome taj strah i ne želim osporiti pravo da se boji. Ali ja se još više bojim političkih utjecaja nas samih, pogotovo u našim neostrašćenim situacijama i političkom djelovanju. Nitko me ne može uvjeriti da sudac iz Kanade može biti tendenciozno određen prema bilo kome od nas kao što može neko od sudaca koji pripada jednome od nas iz BiH, dakle govorim hipotetički, ne tvrdim da će i jedan i drugi; ali, ako govorim o strahu, manje se bojim pristrasnog stranca nego pristrasnog Bosanca ili Hercegovca, da ih ne nominiram po nekim drugim njihovim određenjima.

Ako se već plašimo tih doticaja sa političkim interesima, sa političkim utjecajima na Sud ili suđenje, na presude, onda mi se čini puno smislenije bojati se tamo gdje je broj slučajeva puno veći, a to je područje ratnog zločina koji se tiče svih u BiH. Radi se dakle o tisućama. Govori se

da ima 20-tak tisuća zahtjeva koje treba preispitati i određeni ... veliki broj će se dovesti do raspleta na Sudu, onda bismo svi zajedno, i Srbi i Hrvati i Bošnjaci i ostali građani BiH, trebali više biti uplašeni u mogućnost u pristrasnost djelovanja u tom području, jer je broj jedinica na koji se to odnosi zastrašujuće velik u odnosu na nekoliko šaka kriminalaca koji će se naći pod udarom zakona. Ali zanimljivo, mi se ne bojimo ove mase ... prava pojedinaca, ali se bojimo za nekakvu grupu elitista koji će eventualno biti optuženi. Ja se ne bojim ni jedne optužbe dok mi je savjest čista. Ako mi nije savjest čista, tražit ću prvi ... da maknem.

Prema tome, da ne bi govorili samo o principima, govorimo o motivima, govorimo o smislenosti ovih prijedloga ... Ja u tom smislu te prijedloge ne mogu podržati.

Mi ćemo ući u amandmansku fazu i onda znam što će biti. Doći će, stupit će ... glasački stroj, onda ćemo preuzeti ustavne mogućnosti koje su nam stranci napravili i onda nam ne smeta što je to strani proizvod, poslužit ćemo se tim instrumentima i onaj ko može odbit će ono što mu se ne sviđa, onaj ko bude mogao nametnut će ono što mu se sviđa i završena priča. Nažalost, ja pripadam onome dijelu političke stvarnosti u BiH koja se ne može zaštititi ni od koga. Tako je, nemoćan sam, svjestan sam toga. I to je rezultat tog međunarodnog ugovora, tog stranog akta koji primjenjujemo, kojeg nekada nazivamo patetično i Ustavom, a nekada mu se rugamo, ali evo neka bude tako.

Predsjednik naše stranke izrekao je stav stranke i ja ga samo ponavljam. Naš stav je nepromjenljiv. U ukupnoj međunarodnoj prisutnosti u BiH svi trebaju ostati sa svim svojim mandatima koji imaju danas dok se ne donese cjelovita, konačna i korjenita ustavna reforma, a nakon toga, braćo Bosanci i Hercegovci, Srbi, Hrvati, Bošnjaci, i ostali, idemo raditi svoj posao bez ičijeg posredovanja. Dotle nama trebaju protektori, nama treba pomoć, nama treba neko ko će kontrolirati ono što mi radimo. Kome se to ne sviđa, ima mogućnost polemizirati sa takvim stavom. Onaj ko ima instrumente za odlučivanje, moći će to i oboriti. Ovaj moj stav ne znači ništa, ali ja sam dužan prema svojoj savjesti prema pripadnicima naroda koje zastupam u ovome domu i prema javnosti kazati ono što o čemu mislim.

Hvala lijepo.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa.

Moram napraviti jednu malu reakciju, smatrajte to i kao replikom. Čuo sam nekoliko puta, dakle neću reći 10, ali više od pet puta, *pripadnik moje stranke i ja sam predsjednik stranke* itd. Molim vas, ta retorika je suprotna ustavnoj definiciji Doma naroda gdje sjede tri kluba po pet predstavnika hrvatskog, srpskog ili bošnjačkog naroda. Ovo nije Zastupnički dom i mi nismo, recimo u prošlom sazivu (ja vam moram reći ovdje postoji nekoliko svjedoka zastupnika iz prošlog saziva) nikad se nije upotrebljavala stranačka pripadnost u diskusijama.

Ja bih molio ako možemo stranačku pripadnost izraziti kroz glasovanje, a raspravu kroz zaštitu interesa naroda zbog kojih mi ovdje sjedimo u jednom, drugom ili trećem klubu.

Ako želi gospodin Rajić repliku i odgovoriti, izvolite.

BOŽO RAJIĆ:

Predsjedavajući, sa zadovoljstvom ću Vam replicirati jer Vi niste apsolutno u pravu. Mi smo ovdje predstavnici naroda kao klub, a što ćemo raditi kad se u klubu ne slažu, kad se predstavnici različitih političkih stranaka u klubu ne slože oko nečega ...

ILIJA FILIPOVIĆ:

Kada budete glasovali, tad ćete biti stranački čovjek.

BOŽO RAJIĆ:

Pa dozvolite, Vi ne možete meni, samo da mi kažete po kojem članku Poslovnika Vi uskraćujete pravo da govorim i u ime svoje političke opcije.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Pročitajte kako je ustrojen Parlament.

BOŽO RAJIĆ:

Vi to pravo nemate, gospodine predsjedavajući, ovo je treći put, ja Vas lijepo molim. Vi iznosite svoje političke stavove i sto puta recite ime stranke kojoj pripadate i meni to ne smeta, ali to ... nemojte mi više nikada pokušati oduzeti, lijepo Vas molim.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Neću ja s Vama, neću

BOŽO RAJIĆ:

Ili mi pročitajte odredbu ..., Vi to pravo nemate. Što Vam smeta da ja kažem da to govorim u ime HDZ 1990? Moji birači, naši birači nas slušaju što govorimo i mi nismo HDZ BiH, da Vam bude jasno.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Da, hvala Bogu da niste, ali ja Vas upozoravam da smo mi Klub hrvatskog naroda.

BOŽO RAJIĆ

/mikrofon nije uključen/

ILIJA FILIPOVIĆ:

Ma, hvala Bogu, zašto ste otišli, ne znam to, nećemo u to ulaziti.

Ja molim samo dakle da uvažite ovo kao moju jednu malu reakciju u odnosu na to da mi imamo klubove naroda konstitutivnih sukladno Ustavu u Domu naroda: pet plus pet plus pet. I kad glasujemo, dakle hoćemo li glasovati na ovaj ili na onaj način, tad ćemo glasati onako kako nam je stranka dala naputak, ako možemo to prihvatiti.

Izvolite, doktor Ljubić.

BOŽO LJUBIĆ:

Gledajte, apsolutno podržavam dakle ovu reakciju kolege Rajića. Ja jesam ovdje predstavnik Kluba hrvatskog naroda, ali jesam li Božo Ljubić. I ne može mi niko oduzeti pravo da budem Božo Ljubić, znate. Ali način kako Vi to sada tumačite, dakle naše pravo da govorimo, ispalo bi da ja nemam nikakva prava drugo govoriti ni u svoje ime, ni u ime stranke koju predstavljam i predsjedavam, već samo kao dio kluba. Dakle, ako imam pravo glasovati kao Božo Ljubić i kao čovjek koji je pripadnik jedne političke stranke u okviru hrvatskog naroda, onda imam pravo i diskutirati.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Niste onda dobro razumjeli ono što sam ja rekao. Uzmite stenogram pa ćete vidjeti da ja Vama nisam oduzeo pravo glasovati ovako ili onako. Ja samo molim da poštujemo Ustav BiH, kad ima poglavlje gdje se govori o Parlamentarnoj skupštini, pažljivo pročitajte pa ćete vidjeti koliko sam debelo u pravu.

Gospodin Ljubičić. Izvolite.

DRAGO LJUBIČIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Ja ću iskoristiti termin za repliku, mada na kraju ovo što ću reći ja vjerujem da će prijatelji i kolege shvatiti da nije replika, ali jeste komentar. Evo, iskoristit ću ovo pravo.

Strah od uticaja stranaca na rad Tužilaštva i Suda, jedna bojazan koja je prisutna, evo kod jednog dijela građana, pa evo i ovdje u ovoj sali delegata, i druga konstatacija, znači plašim se više uticaja domaćih ili moćnika ili političara itd., ono što je izrekao gospodin Božo Rajić. Moj komentar, odnosno replika. Zašto svojom pričom, znači svom cijelom, mimo ovoga, jednostavno varamo ili zavaravamo međunarodnu zajednicu. Ako postoji ovaj strah, jedan ili drugi, znači zašto varamo i zavaravamo međunarodnu zajednicu da smo mi sposobni da vodimo ovu državu i da ova država funkcioniše. Priznajmo da smo nesposobni i molim vas neka međunarodna zajednica preuzme upravljanje ovom državom, neka preuzme odgovornost. Jer mi sa ovim stvarno – znači ovoliki strah i nepovjerenje jedno, drugo, ne znam koga dalje – pokazujemo upravo to.

Iskoristit ću priliku također da dam svoj jedan komentar na diskusiju mog prijatelja Branka Zrne, dobro sam slušao. Za mene je, moj prijatelju Branko, tvoja priča izuzetno lijepa, prihvatljiva, realna, praktična itd. Mislim da se odnosi vjerovatno dijelom i na naš stav koga smo mi, kad smo se javljali, iskazali iz RS-a. Pratili smo prijedlog, znači svjesni smo prijedloga koji je došao iz Savjeta ministara, data je, ono što je rekla gospođa Dušanka Majkić, pružena je ruka znači po pitanju donošenja ovog prijedloga. Pratili smo rad Predstavničkog doma i rad u komisijama. Pružena je prilika od strane Srba i u radu, znači i jednog tijela i drugog tijela. Međutim, pratili smo reagovanje i drugih i jednostavno poučeni svim onim što se dešavalo i u Predstavničkom domu i u radu komisija, zato je ovakav naš stav danas. Znači, to je, na kraju, nije replika ni jednom ni drugom nego, jednostavno, samo dio mog komentara.

Hvala lijepo.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa profesoru.
Doktor Ljubić, replika.

BOŽO LJUBIĆ:

Dakle, ja uvažavam kolegu Ljubičića i ove stavove, da tako kažem, da bi bilo dobro da mi možemo upravljati ovom državom samostalno, i ja bih bio sretan da je to tako. Ali ne prihvaćam dakle da iz ovih stavova, evo koje smo zastupali kolega Rajić i ja, mi priznajemo da smo mi nesposobni. Dakle, jasno je rečeno do kada ostanak međunarodnog faktora u BiH: dok BiH dobije, da tako kažem, funkcionalan i normalan Ustav kao okvir. Dakle, ne možete tražiti ni od Ronalda, ni od Anrija da igra nogomet na teniskom terenu, još manje bazenu. Prema tome, treba postaviti okvir u kojem bi mogla sposobnost naša doći do izražaja, a tog okvira ovdje, gospodo i dame, nema. O tome se radi, a ne o tome da mi priznajemo nesposobnost.

Dakle, mi smo dobili Ustav kao Aneks Mirovnog sporazuma, dobili smo ga uz pomoć međunarodnog čimbenika. Međunarodni čimbenik je dobio ulogu u sprovođenju toga akta i dok je god tako, dok je god takav akt na snazi, pokazalo se, dakle iskustveno, empirijski, da država ne može funkcionisati bez tog međunarodnog čimbenika, ljudi moji.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa.
Profesor Neimarlija, rasprava. Replike? Tko je, neka digne ruke tko je, nisam vidio ruke u zraku. Dakle, gospodin Jović, Šaraba. Još netko? Ibrahimpašić. Replike na raspravu doktora Ljubića.
Izvolite.

IVO MIRO JOVIĆ:

Ja imam potrebu replicirati uvaženom kolegi i prijatelju Rajiću, i čekao sam i dizao ruku, ali evo nije kasno, ja se nadam, ako može.

Bilo je rečeno u diskusiji gospodina Rajića o jednom povjerenstvu koje se zove Ustavnopravno povjerenstvo našeg doma i krivo procijenjenih i donesenih odluka. Kad su u pitanju međunarodni ugovori, ja želim reći samo to da poštujući parlamentarnu demorakciju viška ruku ili broja ruku na Ustavnopravnom povjerenstvu je donesena odluka kad je u pitanju bio taj zakon, i to sam kao predsjedatelj morao poštivati, bez obzira, ja kao osoba sam se izjasnio *protiv*.

Drugo što je važno, potpuno identični dnevni redovi i Ustavnopravnog povjerenstva i ovog doma kad su u pitanju pa i ovi zakoni, identična je kompletna točka. I jeste važno da Ustavnopravno povjerenstvo i ima tu zadaću pripremiti za Dom u najboljoj mjeri ono što smatra da je korisno i dobro.

Drugo što sam htio replicirati jeste: otkud sad i zašto ovi zakoni. Pa zato što 1. siječnja nakon pet godina ističe mandat ino sucima i tužiteljima. I ovo nije slučajno da se raspravlja o ovim temama i mislim da nitko nije napravio situaciju u kojoj ćemo mi raspravljati neke teme koje su došle same po sebi, nego kao nužda.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa.
Gospodin Šaraba.

BOŽO RAJIĆ
/nije uključen mikrofon/

ILIJA FILIPOVIĆ:
Reakcija na reakciju?

BOŽO RAJIĆ:

Reakcija, samo jedna rečenica. Žao mi je da je kolega Jović shvatio ovo osobno, ja sam govorio o ovom povjerenstvu, a ne o gospodinu Joviću.

ILIJA FILIPOVIĆ:

I moju primjedbku su shvatili pojedinci osobno. Ja nisam govorio osobno nego načelno. Poštujte odredbu kako piše u Ustavu.
Izvolite, gospodine Šaraba.

SLOBODAN ŠARABA:

Dakle, mom uvaženom kolegi gospodinu Ljubiću, koji je danas fudbalski raspoložen sa svojim rječnikom, maloprije i sada nas je upoznao da ima zavidno fudbalsko znanje, želim da kažem da je potpuno u krivu kada kaže da BiH ne može funkcionisati bez međunarodne zajednice. Ja tvrdim da može i zalažem se za to da međunarodna zajednica sutra ode iz ove zemlje. Dakle, jel' mi to prizivamo stalno neki protektorat ovdje? Apsolutno sam protiv toga i protiv takvog prizivanja.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa.
Gospodin Ibrahimpašić, izvolite i zaključujem dakle replike.

ADEM IBRAHIMPAŠIĆ:

Ima ljudi koji kažu da smo mi Švicarci bilo bi nam kao u Švicarskoj. Valjda bi imali pameti kao ti Švicarci. Ako smo Švicarci da napravimo neki ustav kakav su oni napravili bez

ovih pritisaka. A da se Švicarcima nametne jedan ustav kakav je nama nametnut u Dejtonu, oni bi bili isti kao i mi, i njima bi bilo isto kao nama sad u Bosni. Ne možete nešto što je pod pritiskom, rat, nečije jake moći, nečije jake nemoći, to trajno držati u opciji i misliti da si riješio stvar. Jednostavno, to tako ne ide. Kad će to ko shvatiti, to je drugi par opanaka. Ali Švicarci su napravili Ustav, imaju tri države oko njih, jel' ovdje bar nema jedne, nije blizu, ima i Francuska, ima i Njemačka, ima Italija, ali su smogli snage da naprave nekakav Ustav koji je pomirio tu situaciju.

U nas je to nešto drugačije. Ustav je naturen nasilu, otprilike prema moći onoj kakva je bila u to doba kad se on potpisivao. Mi sad možemo vikati, ja ga nikad ne bi potpisao, ne znam ni ja, ali ko zna kako bi reagovao da sam bio ja u tom momentu tamo u Dejtonu. I nemojte da mislite da smo mi nesposobni, nego mi imamo uvjete koji su nemogući da bi mi napravili jednu normalnu i pametnu državu i da se kao ljudi oko toga dogovaramo. Kad se to tako napravi, hoće li se nekad napraviti, ne znam, ali ako se napravi, onda ćemo mi lako biti nekakva zemlja koja će imati uspjeh, nema ni jednog razloga da ne bude. Mi danas pričamo o svemu, a ne pričamo o toj ekonomiji, odnosno o temelju onoga na čemu živimo.

Dakle, ponavljam, mi nemamo uvjete kakve ima onaj u Švicarskoj i da smo Švicarci uz ove uvjete mi ne bi mogli napraviti nikakvu državu.

Hvala lijepa.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa. Recite samo kome ste replicirali?

ADEM IBRAHIMPAŠIĆ:

Replicirao sam gospodinu Dragi, on zna zašto.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Niste rekli, pa ne znamo. Hvala lijepa.

Imamo još jednu prijavljenu diskusiju, to je gospodin Koprivica. Izvolite. Profesor Neimarlija, ispričavam se, Naimarlija pa Koprivica. Moja opet pogreška. Imam ovdje jako puno replika pa sam pobrkao redosljed, ispričavam se.

Profesore, izvolite.

HILMO NEIMARLIJA:

Gospodine predsjedavajući, kolege delegati, gosti, žao mi je ako se moj prilog ovoj diskusiji bude shvatio, primio u nekim dijelovima kao replika. Žao mi je, kažem, međutim ne mogu, neću moći izbjeći, je li, neku vrstu rasprave sa iskazima koje smo ovdje čuli, bez obzira što nisam zainteresiran za repliciranje. Radi se jednostavno o tome da upravo razumijevajući načela ovog zakona, a načela se tiče i načelni odnos spram prisutnosti ili neprisutnosti predstavnika međunarodnih sudija i tužitelja u našem tužiteljstvu i sudstvu, tiče se dakle načela, ima tu načelnu vrijednost. Razlozi ili argumenti koje sam čuo za odlazak međunarodnih sudija i tužitelja, ali i to na koji su ti razlozi iznošeni, mene osobno, a siguran sam i znatan dio naše javnosti, upravo uvjeravaju u obrnuto. Upravo svjedoče o potrebi ostajanja međunarodnih sudija i tužitelja u BiH.

Prvi razlog, prvi argument, imperativni ton kojim se zahtijeva njihovo odlaženje, a koji je saopćen na način da neko ovdje u ovom parlamentu i neko u BiH unaprijed raspolaže apsolutnim pravom i onda od svog apsolutnog prava ustupa nekome dio. Rečeno je, mi smo napravili ustupak. Kome? Ko je napravio ustupak oko prijedloga zakona prije nego što smo zakon uopće konkretno razmatrali? Dakle, neko raspolaže apsolutno pravom ili pravom apsolutnog raspolaganja zakonom, i onda drugim neakvim akterima korištenja ili konzumacije tog zakona ili učešća u izradi tog zakona ustupa neki dio ili ne ustupa.

U tom smislu bila je i evo blaže kazana riječ, pružena je podrška, ako sam dobro zabilježio, a stalno se insistira na tome da se radi još uvijek o načelnom razmatranju zakona. Dakle, ne razmatramo konkretan sadržaj zakona i mogućnost djelovanja na taj zakon, jer svako od nas je u prilici da ravnopravno djeluje na zakon i da ponudi toliki broj amandmana da iz temelja može promijeniti njegovu načelnu, da tako kažem, određenost. Dakle, to da neko u odnosu na sam zakonski projekt ili ove zakonske projekte nastupa tako da mi treba da prihvatimo da nama ili nekome čini ustupak time što će pristati na zakon ili ako mi dovedemo u pitanje, ili ako neko dovede u pitanje dio zakona, time se remeti ta pružena ruka, svjedoči o tome kako odnosi među nama, očigledno, zahtijevaju nekakvog arbitra ili pomoć ljudi sa strane. U to ide, evo da kažem, i ovaj imperativni ton koji nažalost je pratio ovu vrstu formulacije u smislu, dakle, evo samo dozvolite, dakle nema priče o tome. Ovdje smo slušali, čuli da nema priče o tome. To je taj ton koji svjedoči potrebu da nam treba neko sa strane koji će nam kazati da se na taj način, ili u toj vrsti komunikacije sa takvim tonom, mi ni o čemu ne možemo dogovoriti.

Drugo je, nažalost, prinuđen sam da ponovim nešto nerado, što sam već jednom isticao, opet načelno dovođenje u pitanje prisutnosti međunarodnih aktera našeg sudskog sistema, na način vrlo vrednosno određenih pozicija spram našeg sudskog sistema. Ovdje smo čuli vrlo negativne ocjene, negativne kvalifikacije i tužiteljstva i sudstva, vrlo negativne, sa međunarodnim akterima, i sad trebamo mi sami sebe da uvjerimo da ćemo, odlaskom međunarodnih aktera, mi odjednom imati neutralan, pozitivan, objektivan odnos prema našim sudskim instancama, gdje ćemo samo mi biti.

Pri tome, sad ponavljam nešto što nerado kažem, izricane su dakle ocjene da se sudi narodima, koje objektivno nisu primjerene ovom domu i jeziku nas delegata u najvišem zakonodavnom tijelu BiH. Mi znamo da se ne sudi narodima ili bar zalažemo se i deklarativno svi za to da naše sudstvo sudi pojedincima za njihove individualne odgovornosti u svim područjima počinjenih zlodjela ili radnji za koje treba da se vrši suđenje. Međutim, izricane su dakle takve karakterizacije samih sudskih postupaka i procesa. Međutim, u blažoj varijanti, kazano je da broj onih kojima se sudi, odnosno etnička pripadnost ili nacionalna pripadnost onih kojima se sudi govori o tome, evo, to je blaža varijanta istog suda po sudskim procesima. Nažalost, taj iskaz puno blaži zahtijeva, dakle opet, ovo nerado ponavljam, da mi onda, politika je nažalost statistika. Ja se kao čovjek držim intimno, iskreno, i vjerskog i univerzalnog civilizacijskog principa 'da ubistvo jednog čovjeka jeste zločin nad čovječanstvom', da je ravno ubijanju čovječanstva. Međutim, politika je nažalost statistika. I, ako ćemo brojati one kojima se sudi, onda ta ista statistika ili logika iste političke statistike proziva i etničku i nacionalnu pripadnost žrtava. To je drugi razlog, vrlo ozbiljan, koji govori o potrebi ostajanja predstavnika međunarodne zajednice koji, ipak, ne pribjegavaju tako lako i tako jednostavno takvim karakteriziranjima sudskih procesa, odnosno kolektivnim karakterizacijama sudskih procesa.

Nadalje, izrečene su ocjene koje također nisu primjerene. Koliko god je ova diskusija za nas važna, koliko god se tiče zakona koji su važni, oni pripadaju ovim uvjetima i ne moram ponavljati tu njihovu važnost, ali ne bismo trebali da ističemo sudove u smislu recimo ovisnosti međunarodnih sudija i tužitelja po centrima moći, ali bez neke konkretizacije. Mislim, ne bismo mi trebali da pribjegavamo, ako već pribjegavamo, karakterizacijama naših institucija i naših ljudi tako lako. Za ovakav sud ovisnosti međunarodnih tužitelja i sudija o centrima moći, bez konkretizacije, bez čak iole jasnih upućivanja na koje se to centre moći radi, ne bi trebalo da tome pribjegavamo.

To su, dakle po meni, razlozi koji jasno upućuju na potrebu da ostane stanje kakvo već sad imamo i ja ću ga, naravno, i podržavati i u kasnijoj fazi, u drugom čitanju ovoga zakona do kojeg ćemo doći, jer doista je problematična sva priča o spremnosti na dogovaranje i zahtjevima da se dogovaramo, pogotovo, ako u nju uključujemo zahtjeve da odu predstavnici međunarodne zajednice, a onda se konkretan sadržaj nekog mogućeg našeg dogovaranja, našeg preispitivanja zajedničkog, a priori odbije. Odbijanje zakona u prvom čitanju je izrugivanje sa principom našeg domaćeg dogovaranja.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa profesoru Neimarlija.

Dakle još replika gospodin Ljubičić. Izvolite.

DRAGO LJUBIČIĆ:

Gospodine predsjedavajući, ja se izvinjavam što se danas ovoliko puta javljam. Izvinjavam se svima prisutnim, ali evo diskusije su takve da jednostavno ne možemo preći preko toga da ipak ne reagujemo na neke stvari.

Moja replika na diskusiju profesora Neimarlije. Uz puno uvažavanje njega kao čovjeka, kao profesora, i poštovanje njegovog što je rekao, imao bih puno toga ..., prepoznao sam u njegovoj diskusiji da se dosta u njegovoj diskusiji odnosilo i upravo na moju diskusiju, zato sam se i javio. Na puno stvari bih imao razloga da repliciram, međutim neću. Ali evo, zadržat ću se samo, ponovo opet, na jednom dijelu i repliciraću samo na jedan dio diskusije. Prihvatam da sam se u dijelu svog obraćanja i svoje diskusije nespretno možda izrazio po pitanju pružanja ruke i nečeg drugog, ali evo pretpostavljam da se nismo ni razumjeli u onome što sam želio da kažem, pa ću zato još par riječi reći.

Kada sam govorio na tu temu, evo prihvatam da sam nespretno rekao, želim samo da pojasnim, kada su u pitanju predstavnici Srba u svim ovim institucijama, iskazana je volja da se nađe rješenje, znači po jednom ili po drugom zakonu, i u samom prijedlogu, što znači od Savjeta ministara da se nađe rješenje i kompromis kada je u pitanju ostanak i stranih tužilaca i stranih sudija. Svi mi to znamo, što znači da je to tako. Iskazana je volja od strane Srba i u radu, znači i komisija, i u radu Predstavničkog doma da se ponudi rješenje i da se nađe kompromis u odnosu na prijedlog Savjeta ministara. Pratili smo, opet ponavljam, dešavanja i u Predstavničkom domu kako su išli prijedlog i inicijative od prestanka drugih naroda i poučeni upravo time i to je razlog, znači da još jednom to potvrdim i kažem, zašto se mi danas ponašamo u Domu naroda na ovakav

način. Prema tome, ja prihvatom svoju nespretnost, ali evo pretpostavljam da se nismo razumjeli i zato sam se ponovo javio.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa.

Replika više nema. Posljednji diskutant gospodin Koprivica. Izvolite.

ZORAN KOPRIVICA:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

S obzirom da smo evo potrošili gotovo dva sata u raspravama i po 4. i 5. tački dnevnog reda, prije svega bih predložio da o narednoj tački dnevnog reda ne vodimo posebnu raspravu nego da se samo izjasnimo o prijedlogu pomenutih zakona.

Predlagatelj je, navodeći ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Sudu BiH, pozvao se na član IV 4.a) Ustava BiH koji glasi:

'Parlamentarna skupština BiH je nadležna za:

- a) Donošenje zakona potrebnih za sprovođenje odluka Predsjedništva ili za izvršavanje nadležnosti Skupštine po ovom Ustavu.'

Član III Ustava BiH gdje se govori o nadležnostima i odnosima između institucija BiH i entiteta, takođe kaže:

... Sljedeća pitanja spadaju u nadležnost institucija Bosne i Hercegovine:

- a) Spoljna politika,
- b) Spoljnotrgovinska politika,
- c) Carinska politika,
- d) Monetarna politika,
- e) Finansiranje institucija i međunarodnih obaveza BiH,
- f) Politika i regulativa za useljavanje, izbjeglice i azil,
- g) Sprovođenje međunarodnih i međuentitetsko krivičnihpravnih propisa, uključujući i odnose sa Interpolom,
- h) Uspostavljanje i funkcionisanje zajedničkih i međunarodnih komunikacija,
- i) Regulisanje saobraćaja između entiteta,
- j) Kontrola vazdušnog saobraćaja.'

Dakle, imajući u vidu odredbe pomenuta dva člana Ustava BiH na sjednici Ustavnopravne komisije, o čijem izvještaju mi danas imamo priliku da se izjasnimo o ustavnom osnovu za donošenje pomenutih zakona, ja sam glasao *protiv* isključivo iz razloga što nisam vidio u pomenutim odredbama niti jednu jedinu mogućnost da se može pozvati na pomenuti ustavni osnov koji je naveden ovde u obrazloženju od predlagača Vijeća ministara. U Mišljenju Ustavnopravne komisije, pod tačkom 1., konstatuje se da postoji ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama Zakona o Sudu BiH; pod tačkom 2. da ponuđeni tekst zakona je usaglašen sa Ustavom BiH i pravnim sistemom. To je konstatacija koja se ničim ne obrazlaže niti se poziva sa kojim članom Ustava BiH je to usaglašen ovaj prijedlog pomenutog zakona.

Dakle, to su isključivi razlozi iz kojih ću i danas glasati na sjednici, na ovoj sjednici Doma naroda, protiv ustavnog osnova pomenutih zakona, te, još jednom kažem, predlažem da ne vodimo posebnu raspravu po sljedećoj tački dnevnog reda, s obzirom da smo o tome već svi, koji smo imali priliku danas govoriti nadugo i naširoko, posebno govorili.

Zahvaljujem.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa.

Replika? Gospodin Rančić, ispravak krivog navoda.

HAZIM RANČIĆ:

Hvala lijepo.

Kolega Koprivica je govorio na način da ospori ustavnu nadležnost vezano za ovaj zakon, citirajući samo član III stav 1. od a) do j) u smislu nadležnosti BiH. Nesporno je to šta je on čitao, ali to nije tačno jer nije cjelovito. Molim kolegu da pogleda,

ILIJA FILIPOVIĆ:

IV a)

HAZIM RANČIĆ:

... i dodatne nadležnosti koje govore da BiH će preuzeti nadležnosti i u onim stvarima o kojima se postigne saglasnost entiteta ali i stvarima koje su predviđene u aneksima V do VIII Općeg okvirnog sporazuma. Morate Dejtonski sporazum gledati u cjelini, poštovani kolega, ili koje su potrebne za očuvanje suvereniteta, teritorijalnog integriteta, političke nezavisnosti, međunarodnog subjektiviteta, u skladu sa podjelom nadležnosti među institucijama. Dodatne institucije bi takođe mogle biti uspostavljene, pa prema potrebi za vršenje ovih nadležnosti itd., itd. I još kolegu podsjećam, pošto je pravnik, na pravnoteorijsku uspostavu vlasti, da na nivou dakle države u svakoj normalnoj postoji i zakonodavna, izvršna i sudska. U krivici, sudsku vlast prati Tužiteljstvo. Vi kolega, Vi to razumijete. Vi hoćete državu u kojoj neće biti suda na nivou države. Je li to normalno? Jesmo li tako učili na fakultetu? Nismo.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Replika na repliku, ... gospođa Majkić ... Dakle, replika na repliku gospodina Rančića od strane gospođe Majkić. Događa se.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Gospodinu Rančiću, i Sud i Tužilaštvo su neustavne kategorije, nametnute od strane Visokog predstavnika. Nije RS nikad glasala za njih, nametnuti zakoni Visokog predstavnika.

Dakle, to niste rekli. I nemaju ustavni osnov. Dakle, Ustavnopravna komisija nije mogla ... ustavni osnov.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa.
Gospodin Rančić, pa gospodin Šaraba.

SLOBODAN ŠARABA:

Gospodine Rančiću, ja hoću BiH po Ustavu i Dejtonskom mirovnom sporazumu, dakle i po onome o čemu su se entiteti dogovorili. Dakle, ja prihvatom to, a ne prihvatom ono o čemu se nismo dogovorili, pogotovo ne prihvatom ono što je nametnuto od strane Visokog predstavnika. To posebno ne prihvatom.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa.
Gospodin Rančić.

HAZIM RANČIĆ:

.../kratko isključen mikrofoni/... u kom su se entiteti dogovorili. To, dakle to nije BiH. Kolega, pogledajte, to nije BiH, Vi, i ne znam da li ste pročitali ili ne razumijete, ne samo Ustav nego cijeli Dejtonski sporazum i međunarodno pravo itd. Sad kad sam govorio i o dodatnim nadležnostima, tačno da je jedna od tih nadležnosti BiH je i to što se dodatno entiteti dogovore, ali nije samo to, nego postoje tamo stvari koje su eksplicite nabrojane a o dodatnim sam govorio: aneksi V do VIII, pa sam govorio o međunarodnom subjektivitetu, predstavljanju itd., itd. Nema potrebe da ponovo čitam.

Također ste kazali da ne prihvatate ono što je OHR nametnuo. E pa, vidite, ako prihvatate Dejtonski sporazum, u tom Dejtonskom sporazumu ima i OHR i piše koje su, kolega, njegove ovlasti i imamo PIK itd., itd. Znači, ne možemo pincetom birati ili, narodski rečeno, ovu trešnju hoću, ovu neću, ovu jabuku hoću, ovu neću. Sve se mora prihvatiti, cijelost. I međunarodno pravo itd., itd.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa.

Dakle, ja bih, ako može, ja bih samo dao jedno, ako može, otići ćemo predaleko, molim vas lijepo. Da nije bilo političkog suglasja političkih stranaka koje participiraju u Parlamentarnoj skupštini tada kada je donesen i utemeljen Zakon o Sudu BiH i utemeljen Sud BiH, ne bi bilo Suda BiH. Imali smo političku suglasnost i entitetsku suglasnost tada, u vrijeme donošenja Zakona o Sudu BiH. Utemeljen Sud BiH, imamo ovaj zakon koji je utemeljio taj sud i mi imamo pred sobom izmjene i dopune zakona o tom sudu i ne možemo sad ulaziti u rasprave je li je bilo,

je li nije bilo. Možda nije bila ovakva politička konstelacija zastupnika u Parlamentarnoj skupštini u vrijeme donošenja Zakona o Sudu BiH. O tome možemo govoriti. Možda sada ljudi koji dolaze iz političkih opcija drugačije razmišljaju iz određenih entiteta, ali tada je bilo sasvim postignuto suglasje parlametarne većine i ovaj parlament je donio Zakon o Sudu BiH. I zato smatram ... retoriku replike na replike oko ovog pitanja.

Ja bih zaključio raspravu. Novih diskutanata nema prijavljenih. I na kraju bih zamolio našeg uvaženog ministra gospodina Barišu Čolaka da kaže svoj sud u odnosu na sve ovo što je čuo kroz raspravu o ovoj točki, Prijedlogu zakona o izmjenama Zakona o Sudu BiH.

Izvolite, gospodine ministre.

BARIŠA ČOLAK:

Prvo ću se ispričati malo na glasu, ali nadam se da ćemo se razumjeti.

Gospodine predsjedatelju, cijenjeni izaslanici Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH, poštovane dame i gospodo, evo, ja sam zaista sa osobitom pozornošću slušao sve što ste vi danas ovdje kazali i nemam namjeru zaista iznositi niti svoj sud o pojedinim raspravama ali dopustite mi samo to da kažem kako i na koji način je došlo do ovakvog jednog prijedloga.

Vjerujte mi da sam ja znao za ovakve stavove i u trenutku kada se pisao ovaj zakon. Naprosto, ti stavovi su se etablirali već ranije. Dakle, jedni su bili za to da potpuno prestane mandat međunarodnih sudaca i tužitelja, drugi su bili opet za to da se ništa ne mijenja. Znaite, ... ako želite da to bude, je li, sve isto, morate donijeti zakon, jer ih morate produžiti. Ne moramo ništa raditi ako nema međunarodnih sudaca i tužitelja. Dakle, nismo trebali ništa raditi da je takav stav bio. Dakle, išli smo jednim prijedlogom, po mom sudu, jednim kompromisnim prijedlogom koji nije značio revoluciju, koji je značio evoluciju, koji je značio tranziciju, koji je značio i dalje ostanak jednog dijela međunarodnih sudaca i tužitelja u našem pravosuđu. A, vjerujte mi, imao sam bezbroj razgovora, ne samo sa domaćim akterima, i sa vama pojedincima ovdje koji sjedite, i sa klubovima u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine BiH. Imao sam potrebu razgovarati, što na moj poziv, a što na poziv drugih, sa brojnim predstavnicima međunarodne zajednice, svih relevantnih međunarodnih institucija koje borave u našoj zemlji i koje nam čitavo ovo vrijeme pomažu, bez obzira koliko smo mi zadovoljni ili manje zadovoljni sa tom vrstom pomoći.

Vjerujte mi, jedan dan sam imao u uredu pet veleposlanika istovremeno, i to najznačajnijih zemalja. Razgovarali smo dugo. I nije uopće sporno što traže predstavnici međunarodne zajednice, dakle sve mi to znamo. Poseban dojam, moram vam kazati, da je na mene ostavio i predsjednik Međunarodnog tribunala, gospodin Robinson, s kojim sam razgovarao, jednako tako i gospodin Bramers, međunarodni tužitelj. I kad sam to sve ocijenio, mislio sam da je zaista uredu – i zbog osjetljivosti i zbog složenosti i zbog vrlo teških predmeta koje još uvijek imamo u ratnim zločinima, a imam čvrsta uvjeravanja od strane i gospodina Robinsona i i gospodina Bramersa da ćemo još jedan dio jako teških predmeta dobiti, dakle ti predmeti će biti transferirani iz Haga u BiH – da je trebalo naći određen modus da zadržimo međunarodne suce i tužitelje u ratnim zločinima.

Ono što vam želim posebno kazati jeste da sam najviše razgovora vodio sa predstavnicima profesionalne zajednice. Mnogo razgovora sam obavio s predsjednicom Suda BiH, sa glavnim tužiteljem i sa predsjednikom Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća. Vjerujte, ni u profesionalnoj zajednici nije stav bio jedinstven, pa ni na kraju nije stav bio jedinstven. Trebate to znati. Možda u obrazloženju sve nije precizno ni navedeno, ali ja ću vam reći da je najvećim dijelom te naše rasprave do pred sam kraj preovladavalo mišljenje u profesionalnoj zajednici da se ide na drugi stupanj, i to samo ratnim zločinima. Zašto je taj stav evoluirao, nemojte mene pitati. Međutim, onog trenutka zaista kad je i glavni tužitelj rekao da su potrebni tužitelji u oba odjela, dakle i u ratnim zločinima i jednako tako organiziranom kriminalu, došlo je do korigiranja stava predsjednice Suda. Ona je otvoreno rekla, čujte, ako mogu tužitelji, zašto ne i suci. Stav Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća, pročitajte, najvećim dijelom korespondira sa ovim mojim prijedlogom, mojim, ne mojim, ja se ispričavam, Ministarstva pravde, odnosno Vijeća ministara. Samo u jednom dijelu nije, a to je kad se radi o tužiteljima u ovom Odjelu II za organizirani kriminala, gdje su oni rekli, pa, tamo bi trebalo napraviti redukciju s tim da trebaju predsjednica Suda i tužitelj napraviti jedan plan smanjenja prisustva međunarodnih sudaca i tužitelja.

Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće je donijelo, dakle na svojoj sjednici ovakav stav, da se zadrže međunarodni suci u drugom stupnju, apelaciji u ratnim zločinima. I, naravno, da su bili za to da ne ostane u odjelima, niti jednom, niti drugom, u bilo kom rukovodnom smislu stranac. Dakle, mogu biti samo tužitelji.

Vidite, dakle te rasprave su trajale dugo. Na kraju, odnosno ne na kraju, to je bilo negdje prije nekakvih pola godine, ja sam se obraćao u dva navrata Predsjedništvu BiH, ne bez razloga, vi znate da je temeljni akt koji je omogućio sudjelovanje međunarodnih sudaca i tužitelja u našoj zemlji sporazum koji je potpisan između Predsjedništva BiH i OHR-a. Pošto je on tamo predvidio i Ured registrara i tranziciju na koji način će se to odvijati i da to se, je li, završava krajem ove godine, ja sam cijenio za potrebnim jednostavno upitati Predsjedništvo kao potpisnika tog sporazuma. Međutim, pošto nije bilo jedinstvenog stava u Predsjedništvu, a nakon jednog pisma koje je uputio bivši visoki predstavnik, dakle da se ne bi trebali baviti tim pitanjem, da je dovoljno samo zakon, ja sam naravno to prihvatio kao jednu činjenicu i išao na izmjene i dopune ovog zakona.

Nema govora od toga da BiH ne može isfinancirati ovo što se predlaže i da nema kadrova. Tu moramo biti vrlo jasni i vrlo načisto. Mi smo to predvidjeli u okvirnom proračunu, naravno da ćemo predvidjeti sredstva za naredni proračun. I smetali su mi neki glasovi, moram otvoreno kazati, koji su dolazili iz profesionalne zajednice, koji su pominjali nemogućnost financiranja. Ni jednoga trenutka ne smije doći, niti je došlo u pitanje financiranje Suda BiH i Tužiteljstva BiH. Druga je to stvar imamo li dovoljno sredstava za kapitalne izdatke, možemo li napraviti za dvije ili tri godine neku zgradu koja bi koštala velika sredstva, ali ja se nadam da ćemo i to napraviti i da ćemo sadašnju zgradu koju koristi Specijalna policija Federacije BiH renovirati za potrebe Tužiteljstva jer mislim da nije primjereno da u istoj zgradi bude Sud i Tužiteljstvo.

Ovaj prijedlog, ja bih vas zamolio, ako je to ikako moguće da dobije danas podršku vašu i da probate, ako možete, naći i bolja rješenja u drugom čitanju, ali evo, rukovođen svim ovim što sam vam rekao, ja sam mislio da je ovo jedan kompromis koji koristi BiH i razvoju našeg

društva. Mislim da jednostavno trebamo ići u tranziciju i u ovom domenu, ne samo u drugim domenima u kojem sudjeluju međunarodni predstavnici u ovoj zemlji. Vi znate da još uvijek u BiH i Ustavnom sudu djeluju međunarodni suci. Čini mi se da je ovo jedan dobar prijedlog i zato sam ga i predložio.

Hvala vam lijepo.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala gospodinu Čolaku.

Ja neću zaključiti raspravu. Ako ima neko pitanje bilo tko od zastupnika prema ministru Čolaku.

Doktor Ljubić.

BOŽO LJUBIĆ:

Samo jedno pitanje gospodinu ministru. Da li može odgovoriti, dakle da li su obavljene kvalitetne pripreme za preuzimanje onih predmeta koje vodi Tužiteljstvo, istrage itd., da bismo, da tako kažem, 1. siječnja ako odu međunarodni suci i tužitelji iz oba odjela, odnosno iz Odjela za organizirani kriminal i korupciju iz Tužiteljstva i Suda, da bi mogli to prihvatiti bez, da tako kažem, štete u smislu odugovlačenja ili gubitka tempa u tim procesima? Da li su te pripreme obavljene u Sudu i Tužiteljstvu, da li imate informaciju?

ILIJA FILIPOVIĆ:

Čuli smo pitanje. Ima li još netko pitanje? Gospodin Ljubičić, pa ćete čuti pitanje, pa ćete onda dati odgovore.

Izvolite, gospodine Ljubičiću.

DRAGO LJUBIČIĆ:

Gospodine predsjedavajući, nije pitanje. Ja samo želim da se zahvalim ministru, gospodinu Čolaku, na ovom obrazloženju, gdje je vrlo jasno, istina, i kratko, nije nam oduzeo puno vremena, iznio hronologiju razgovora i priprema koje su vođene dok se došlo do prijedloga ovih zakona koje danas imamo na dnevnom redu. Zahvaljujem se iz razloga jer sam ja upravo u njegovoj diskusiji prepoznao i dio mojih nekakvih komentara kada sam govorio, znači, jednostavno, o dijelu procedure i volje koja je iskazana da se dođe do kompromisa i konsenzusa, kada su u pitanju ovi zakoni.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa.

Molim ministra Čolaka za odgovor na postavljeno pitanje. Izvolite.

BARIŠA ČOLAK:

Pa vidite, da smo kao, evo i dopuna onog što sam kazao, predložili da u ratnim zločinima pored drugog stupnja, apelacije, da i u prvom stupnju pet vrlo složenih predmeta se nastavlja rad,

to iz razloga da bi sad ... jer bi bila zaista ogromna šteta sad u ovoj fazi jer su neki od tih predmeta u poodmakloj fazi, da se sad mijenjaju suci i tužitelji i mislimo da je to dobro rješenje.

Što se tiče ovog drugog dijela, odnosno što se tiče konkretno Vaših pitanja, ja ću vam odgovoriti, ali ne mogu vam odgovoriti neposredno. Znae zašto? Zato što zaista ne znam i bilo bi nepošteno da ja kažem šta je u kojem predmetu napravljeno. Ali, mislim da iz ovog odgovora možete sami izvući zaključak, ako vam kažem da samo prije pola godine da su bili prijedlozi ovakvi kao što sam vam obrazložio.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa ministru Čolaku.

Definitivno, zaključujem raspravu i pristupit ćemo izjašnjavanju o Prijedlogu zakona o izmjenama ... Zakona o Sudu BiH, u prvom čitanju.

Tko je „za“ ovaj prijedlog zakona pod točkom 4.? To je osam glasova.

Tko je „protiv“? „Protiv“ je četiri.

„Suzdržanih“? Nema.

Nemamo entitetsku podršku iz RS-a.

Ponovit ćemo, usuglašavanje ćemo imati nakon što se priključi kolega Tihić.

Idemo na točku 5. ... Mi smo praktično imali raspravu i po jednom i po drugom prijedlogu zakona.

Ad. 5. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine (prvo čitanje) – predlagatelj: Vijeće ministara BiH

ILIJA FILIPOVIĆ:

Ja ne mogu reći da smo mi iscrpili raspravu ali ako ima netko potrebu otvaram raspravu. Ne želi nitko. Zaključujem raspravu.

Pristupit ćemo glasovanju o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Tužiteljstvu BiH u prvom čitanju.

Tko je „za“ ovakav prijedlog zakona? To je osam.

Tko je „protiv“? „Protiv“ je četiri, također iz RS-a četiri.

„Suzdržanih“? Nema.

Sačekat ćemo gospodina Tihića za usuglašavanje Kolegija, dakle i po ovom zakonu.

Prelazimo na točku 6.

Ad. 6. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine (prvo čitanje) – predlagatelj: Vijeće ministara BiH

ILIJA FILIPOVIĆ:

Zastupnički dom je usvojio ovaj zakon u prvom čitanju.

Ja pitam predsjedatelja mjerodavnog povjerenstva ima li potrebe za uvod, gospodin Jović. Nema.

Otvaram raspravu. Gospođa Majkić. Izvolite.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Dakle, imamo pred sobom Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakona BiH, veliki broj izmjena postojećeg Krivičnog zakona. Nalazimo se u veoma sličnoj situaciji kao maloprije. Dakle, takođe, na Predstavničkom domu prihvaćeni su principi ovog zakona i onda, da bi se učinio prihvatljiv i predstavnicima iz reda srpskog naroda, napravljena su 24 amandmana i ni jedan nije prihvaćen. Dakle, ne govorim samo SNSD, ... političke partije koje su iz RS-a u Predstavničkom domu, dakle od 24 plus jedan, pardon 25, ni jedan amandman nije prihvaćen. To je prvi problem koji znači praktično veže stvari u čvor.

Drugi važan pogled koji treba napraviti vezan je za principe. Da je radni tim, koji se bavio zakonom, kažu u jednom momentu postigao konsenzus a onda sa intervencijom OHR-a otišlo u stranu i zakon je postao neprihvatljiv za nas. To je dodatni razlog što se apsolutno principi ne bi mogli s naše strane prihvatiti.

Treći razlog je vezan za član 42. postojećeg zakona koji govori o oduzimanju imovinske koristi u toku krivičnog postupka za koji se sumnja, znači govori o imovinskoj koristi za koju se sumnja da je pribavljena u toku, takvim krivičnim djelom, dakle u toku krivičnog postupka, ne da se sačeka pa da se završi da vidimo jeste stvarno je kriv pa oduzima mu, ne, u toku postupka oduzima mu imovinu. To je pravo na imovinu koja pripada jednom od osnovnih ljudskih prava. To je svuda pravo izuzev u ovoj zemlji. E, to je osnovni princip zbog kojeg, takođe jedan od principa ključnih koji zahtijevaju da se ovaj zakon drugačije pogleda analitički i da se o njemu kaže stav.

Dakle, prošireno oduzimanje imovinske koristi pribavljanja krivičnim djelom, odnosno član koji propisuje da sud može u toku krivičnog postupka oduzeti imovinsku korist, to nema nigdje ni u jednom zakonu. Može se desiti to samo po nalogu OHR-a, kao što je bilo, vidjeli ste slučaj Elektroprenosa da nalogom OHR-a oduzmu vam dio vaše imovine, daju nekom drugom, kao da uzmu vaš novčanik pa daju nekom drugom. Ali to je odluka koju donosi Pravni odjel OHR-a, ne visoki predstavnik. Pravni odjel OHR-a donosi ovakve odluke, činovnici koji 10 godina tamo sjede uz dobre plate i jedino što rade da prave zakone koji omogućavaju da oni i dalje ostaju.

Član 57. govori o izazivanju nacionalne, vjerske i rasne mržnje i razdora, odnosno netrpeljivosti i on je uokviren samo u jedan član. Zamislite, molim vas, izazivanje nacionalne, vjerske, rasne mržnje, razdora, netrpeljivosti, sve je stalo u jedan član sa tri stava. I onda,

normalno, kad jedan od kolega kaže da bi mi iz reda srpskog naroda bar bili toliko zaštićeni koliko to Bošnjaci predlažu za sebe, predloži amandman koji govori o tome da ko javno uvrijedi, omalovažava ili lažno optuži srpski narod ili pripadnika srpskog naroda, ili iznosi činjenice koje nisu utvrđene od strane domaćih i međunarodnog prevođu, ili naziva pripadnike srpskog naroda genocidom, takođe zasluđu zatvor. A znamo koliko se to puta desi. Ili ko u javnosti, na bilo koji naćin, upotrijebi neistiniti termin da je RS genocidna tvorevina, takođe, zahtijeva sankcije. Ili ko naziva protekli rat u BiH agresijom, a ne kako to kaže Dejtonski mirovni sporazum tragićnim sukobom u regionu, taj neće biti kašnjen, je li? Dakle, to je ozbiljan ćlan i zahtijeva i ozbiljnu analizu.

Hoću samo da vas podsjetim da je ovih dana, na različitim blogovima, nakon donošenja odluke o presudi, prvostepenoj presudi Iliji Jurišiću, da su blogovi puni bili strijela odapetih i poziva na linć. Ja mjesecima nisam mogla da ostanem živa od Kongresa Bošnjaka Sjeverne Amerike koji su mi ... dva puta sedmićno dostavljali najbestijalnije sadržaje koji dolaze na moj e-mail. Ja nisam imala od koga da se zaštitim, meni je jedina zaštita bila da izbrišem to. I ovdje neko ima pravo da govori više od mene o tome da treba biti zaštićen. Trebamo svi biti zaštićeni. I to pravo da Bošnjaci imaju veće pravo od ostalih, to je ono što će možda razoriti ovu zemlju. Svi moramo imati isto pravo kad su u pitanju ove stvari koje se odnose na ključna ljudska prava.

U ćlanu 104. govori se o minimiziranju, negiranju holokausta, genocida, zloćina protiv ćovjećnosti. To je toliko kompleksna materija. Stranka za BiH je pokušavala u nekoliko navrata da proturi zakon o tome pa nije uspijela, pa veli dok se ... ne dosjete hajde da u okviru ćlana 104. i to riješimo. E pa evo, vidjeli smo to. I taj princip ne može biti prihvaćen.

I na kraju, ćlan 113. kaže, odnosno govori o nadređenosti ovog zakona entitetskim zakonima i zakonu Brćko Distrikta. Neka, ne može se ovim zakonom nametnuti entitetskim zakonodavcima i Distriktu Brćko da se promijeni Krivićni zakon tako da se oni usaglase sa ovim. Mi ne prihvatamo ovakav zakona, a kamoli da ga usaglasimo sa ovim. To bi bilo da radimo protiv sebe. A nekoliko puta sam rekla da ni jedan zakon, ni jedan prijedlog, ni jedna odluka, koja je protiv interesa RS-a, neće biti više podržana s naše strane. Previše toga smo u pokušaju da napravimo konstruktivni dijalog i da u ovoj zemlji napravimo neki prosperitet smo previše ... imali razumijevanje i previše toga smo davali i samo je RS davala.

Dakle, nećemo podržati principe ovog zakona.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa, gospođu Majkić.

Otvaram raspravu. Gospodin Ranćić. Molim da se prijave svi, samo da to redoslijedom popišem. Gospodin Šaraba. Za sada Ranćić, Šaraba, Koprivica.

Izvolite, gospodine Ranćiću.

HAZIM RANĆIĆ:

Hvala lijepo. Poštovane kolegice i kolege, vezano za Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Krivićnog zakona BiH žalim potvrditi, dakle kazati stav Kluba Bošnjaka da ćemo mi podržati ovaj zakon. Sve nas želim podsjetiti da je ovo jedna od obaveza za BiH koja se tiće

Mape za liberalizaciju viznog režima, o čemu ćemo, čini mi se, u 10-oj tački današnjeg dnevnog reda govoriti. I jučer smo imali slavodobitno neke izjave, evo ispunili smo ovo, učinili smo, još samo Parlament evo da uradi, a čini mi se da se određene i stranke i poslanici ponašaju – ovdje ćemo to propustiti, a na jednom ili na drugom domu ćemo to smišljeno zaustaviti, tu prohodnost, dakle, donošenje zakona, propisa, strategija, sve ono što je neophodno da BiH učini da bi ispunila sve uvjete kako bismo dobili liberalizaciju viznog režima za sve građane BiH.

... Kada su u pitanju principi i osporavanja određenih članova ovog zakona, kao što su član 42. zakona kojim se propisuje novo djelo, odnosno prošireno oduzimanje imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom, ili član koji govori o izazivanju nacionalne, rasne i vjerske mržnje, razdora, netrpeljivosti i još nekih drugih, o kojima je kolegica govorila, želim samo kazati da ovaj zakon to propisuje na način da jednako važi za sve građane BiH. Apsolutno nisu tačne izjave da je to nešto za Bošnjake povoljnije, a da je to za nekoga gore. Na početku zakona imamo i teritorijalni i eksteritorijalni princip važenja ovog zakona. Predlažem da se još jednom pogleda i svako djelo ili svaka izmjena ovog člana da odnosi se na sve građane BiH na jednak način. Nisu tačne tvrdnje da je to nešto gore ili bolje za neke druge, za neke druge grupacije i neka druga određenja građana u BiH.

Dakle, još jednom kažem da ovo je jedan od četiri uslova u kojima smo najslabiji kao zemlja, u smislu ispunjavanja preostalih uvjeta iz Mape za liberalizaciju viznog režima, i ja molim svoje kolegice i kolege da usvojimo ovaj zakon u prvom čitanju, da mu damo prohodnost kako bismo u eventualnoj amandmanskoj fazi popravljali ako treba ovaj zakon i da ga usvojimo, jer na taj način doprinosimo liberalizaciji viznog režima u BiH.

Hvala.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa, gospodine Rančić.
Gospodin Šaraba. Izvolite.

SLOBODAN ŠARABA:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Dakle, reći ću kratko svoje neke primjedbe vezane za ovaj zakonski tekst. Najprije želim da kažem da su principi ovoga zakona za mene potpuno neprihvatljivi. Naime, usvajanjem izmjena i dopuna Krivičnog zakona na ovakav način stvorili bi se uslovi za formiranje Vrhovnog suda BiH. Dakle, još jedne nove pravosudne institucije koja nema uporište u ovome vrhovnom zakonu što je za mene potpuno neprihvatljivo, kao što je neprihvatljivo i to da, ukoliko se prihvate izmjene i dopune Krivičnog zakona na ovakav način, krivično zakonodavstvo u entitetima sve više gubi na smislu i postaje marginalizovano, što smatram da nije dobro.

I naravno reći ću svoju glavnu primjedb, a to je da u Parlamentu BiH zaista mora postojati jedno potpuno uvažavanje, jer ukoliko od 31 amandmana, koji se podnesu od strane srpskih političkih partija, u Parlamentu ne bude usvojen ni jedan, onda zaista dolazi se u jednu jako tešku situaciju, a to je da taj zakonski projekat na kraju ne bude usvojen. Dakle, smatram da je kod ovog zakonskog projekta trebalo da bude daleko više i dogovora i razgovora i uvažavanja, u protivnom smatram da su šanse da on dođe u neku drugu fazu daleke.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa, gospodine Šaraba.
Gospodin Koprivica. Izvolite.

ZORAN KOPRIVICA:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Ja ću kratko iskazati svoj stav i svoje mišljenje. Naravno, ponoviću ono što sam i na Ustavnompravnoj komisiji Doma naroda zastupao kada sam se izjasnio protiv ustavnog osnova i principa ovog zakona. Rukovodio sam se sljedećim argumentima. U članu III Ustava, III 1. pod g) na koji se poziva predlagatelj u procesu donošenja ovog zakona, gdje se kaže da je 'nadležnost institucija BiH sprovođenje međunarodnih i međuentitetskih krivičnopравnih propisa, uključujući i odnose sa Interpolom'. Znači, sprovođenje međunarodnih krivičnopравnih propisa. Ja ću se ovom prilikom, osporavajući i ustavni osnov i principe ovog zakona, pozvati na Povelju o osnovnim pravima EU, donesenu ... i svečano proglašenu od strane Evropskog parlamenta, Savjeta EU i Evropske komisije 2000. godine, kao što znamo, i objavljene u „Službenom glasniku EZ“ od 18. 12. 2000. godine, gdje se u članu 17. govori o pravu na svojinu i izričito kaže: 'Svako ima pravo da posjeduje, koristi, raspolaže njom i ostavlja u nasljedstvo svoju zakonito stečenu imovinu. Niko ne smije biti lišen svoje imovine osim ako je to u javnom interesu ili u ... slučajevima predviđenim zakonom, uz blagovremeno isplaćenu pravičnu nadoknadu za gubitak nastao tim putem. Korištenje imovine može biti regulisano zakonom u mjeri u kojoj je to neophodno radi opšteg interesa.'

Dalje, član 47., gdje se govori o pravu na djelotvoran pravni lijek i na pravično suđenje: 'Svako ima pravo na to da njegov slučaj pravično, javno i u razumnom roku razmotri neki nezavisni i nepristrasni sud prethodno uspostavljenim zakonom. Svako mora imati priliku da dobije pravni savjet, odbranu i zastupanje pred sudom.'

Član 48., pretpostavka nevinosti i pravo na odbranu: 'Svako protiv koga je podignuta optužnica smatraće se nevinim dok se njegova krivica ne dokaže po zakonu. Pravo na odbranu svakog lica protiv koga je podignuta optužnica je zagarantovano.'

Dalje, član 49. gdje govori o principima zakonitosti i srazmjernosti krivičnih prekršaja i kazni, gdje se u tački 3. predviđa da 'strogost kazne ne smije biti nesrazmjerna krivičnom djelu'.

Dalje, u završnim odredbama: 'Odredbe ove povelje odnose se na institucije i organe Unije uz dužno poštovanje principa supsidijarnosti, a na zemlje članice samo u slučaju kada primjenjuju zakon Unije.'

Ne bih dalje komentarisao pojedinačno pomenute i druge odredbe Povelje o osnovnim pravima EU koje se direktno tiču člana 42. pomenutog prijedloga zakona, gdje se govori o proširenom oduzimanju imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom kao direktno suprotnih odredbama pomenute povelje. Takođe, ne bih ponavljao ono što smo već imali priliku čuti od gospodina Šarabe i gospođe Majkić te stoga ostajem kod svog stava izraženog na sjednici Ustavnompravne komisije Doma naroda i osporavam ustavni osnov i principe pomenutog zakona.

Zahvaljujem.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa.

Imamo prije toga prijavljenog gospodina Zrnu, pa onda

BOŽO RAJIĆ

/nije uključen mikrofoni/

ILIJA FILIPOVIĆ:

A povreda Poslovnika? Izvolite, gospodine Rajiću.

BOŽO RAJIĆ:

Neću raspravljati samo želim upozoriti da bi predsjedatelji i Kolegij koji vodi zasjedanje trebali se dosljedno ponašati i ako kažemo da se ne vodi rasprava o suštini, o meritumu ovog zakona, nego principima, onda nemojte dopustiti svima da raspravljaju o suštini. Evo.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Ovo je prvo čitanje, o načelima je riječ, a gospodin je govorio sa aspekta Ustavnopravnog povjerenstva u kojem sjedi. Ja ne bih htio nikakve poduke, niti pridike, ja radim svoj posao sukladno Poslovniku i Ustavu BiH.

BOŽO RAJIĆ:

Gospodine predsjedavajući, niste na Sorboni i nemojte se tako ponašati. Ovo je povreda Poslovnika, ja Vas pozivam da vratite raspravu

ILIJA FILIPOVIĆ:

Morate mi reći koja odredba, gospodine Rajiću.

BOŽO RAJIĆ:

na principe, a ne na suštinu.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Ma morate mi reći koja odredba Poslovnika je povrijeđena.

BOŽO RAJIĆ:

Ma rekao sam Vam, sadržaj, nemojte.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Nemojte ubuduće, ne načelno, nije cijeli Poslovnik povrijeđen.

BORŽO RAJIĆ:

Nemojte, to što Vi mislite da ste superiorni, to zadržite za sebe.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Razumjeli smo se, ... nećemo voditi niti stranačke kampanje, niti govoriti neprincipijelno ovdje.

Izvolite, gospodine Rančić.

HAZIM RANČIĆ:

Hvala lijepa.

Dakle, ponovo se osporava ustavni osnov iako je kolega pročitao da u članu III tačka 1. pod g) se govori da je 'u nadležnosti BiH provođenje međunarodnih krivičnihopravnih propisa' itd. Kad pogleda uvaženi kolega, i jedan i drugi, obrazloženje ovog prijedloga zakona, vidjet će koliko puta se u obrazloženju poziva upravo na ovo usaglašavanje domaćeg zakonodavstva sa međunarodnim standardima.

U pogledu stava kolege Šarabe o Vrhovnom sudu, evo ja ću samo kolegu napomenuti da se još jednom prisjeti Monteskieja, ali i Evropske konvencije o ljudskim pravima. Dakle, kako će neko imati pravo na pristup sudu, na pravičnost, na ujednačenost, ako ne postoji vrhovna instanca koja će, je li, gledati da se građanima u BiH jednako sudi bez obzira u kojoj su ... opštini.

I oko 31 amandmana kao povoda ili razloga koji nisu usvojeni na Ustavnoj komisiji Predstavničkog doma, pa kao povod ili razlog da ovdje neće podržati ovaj prijedlog zakona, ja samo govorim da to nije opravdan niti stvaran razlog. Podsjećam kolege na nekoliko prethodnih situacija, na Zakon o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela, na Zakon o nezavisnim i nadzornim tijelima, na Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o SIPA-i, Zakona o Graničnoj policiji, gdje sam ulagao desetine amandmana, kolege ih nisu prihvatili pa im ja to nisam spočitavao na nacionalnoj osnovi, a usvojeni su ti zakoni.

Hvala.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa.

Dakle, ja moram pripomenuti da sam ja ... kad smo raspravljali na prethodnoj 4. i 5. točki upozorio da postoji ustavni temelj, da to ne treba spominjati u diskusiji, jer mi imamo osnovni tekst koji je usvojio Parlament i ovo su izmjene i dopune osnovnog teksta, tako da ne stoje primjedbe meni ovdje. Ja nisam smatrao potrebnim kolegama pravnicima i Šarabi i Koprivici to ponavljati. Ali neka imamo u vidu to ubuduće kad o tome raspravljamo i kad su u pitanju izmjene i dopune određenih zakona.

Za repliku se javio još gospodin Šaraba, a onda ide diskusija gospodina Zrne.

SLOBODAN ŠARABA:

Dakle, evo mom uvaženom prijatelju, gospodinu Rančiću. Nemojte, gospodine Rančiću, dakle Vi sebi uzimate stalno za pravo da budete vrhovni tumač. Dakle, da sve što mi kažemo

ovdje Vi morate na kraju da iznesete nešto na sve to, i da poučite i da posavjetujete. Dakle, niste Vi u toj funkciji ovdje, gospodine Rančiću. Imate sasvim drugu funkciju.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa.

Evo, replika na repliku, izvolite, gospodine Rančiću. Kratko samo da se ne uvlačimo.

HAZIM RANČIĆ

/nije uključen mikrofon/

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa.

Gospodin Zrno. Izvolite.

BRANKO ZRNO:

Cijeneci sve ono što je do sada kazano i nemogućnost da u kontekstu postojećih i diskusija a osobito replika kažem bilo što što će promijeniti ovo što sad imamo, ja odustajem od diskusije.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa.

Želi li još netko riječ vezano za ovu točku dnevnog reda?

Ministar Čolak. Nisam vidio, ispričavam se. Izvolite.

BARIŠA ČOLAK:

Ja ću vrlo kratko, gospodine predsjedatelju.

Predsjedatelji, cijenjeni izaslanici, dosta je izmjena u ovom zakonu, kao što i sami vidite, on je dosta dugo rađen. Postoji jedan tim koji je utemeljen još 2003. godine. On se zove *Tim za praćenje primjene kaznenog zakonodavstva BiH* i on ima zadaću kontinuirano pratiti primjenu, s jedne strane, i predlagati i otklanjati nedostatke u našem kaznenom zakonodavstvu. S druge strane, naravno, jednako tako ima i obvezu usklađivati naše zakonodavstvo s međunarodnim standardima, posebice međunarodnim konvencijama. A, imajući u vidu odredbu članka II Ustava BiH, znate da međunarodni akti i međunarodne konvencije imaju prioritet nad domaćim zakonodavstvom. Kako je ovaj zakon, u najvećem dijelu, i implementacijski zakon i harmonizacijski zakon, zaista ova dva razloga, razlog otklanjanja nekih nejasnoća koji su postojali u našem Kaznenom zakonu do sada i prijeka potreba da se neki instituti, neki članci usklade sa, prije svega, konvencijama, i to UN konvencijama u borbi protiv transnacionalnog i organiziranog kriminaliteta i konvencijama Vijeća Europe u borbi protiv organiziranog kriminaliteta.

Naravno da se, kažem, radilo dugo, zadnjih skoro godinu i pol, ovaj tim je zaista radio predano na ovom zakonu. A ja vas evo samo želim podsjetiti da je to tim koji je sastavljen od pravnika, stručnjaka, dakle ljudi koji rade u praksi, vrsnih praktičara iz oba entiteta, iz suda, dakle Vrhovnog suda, i jednog i drugog entiteta, tužiteljstva, dakle i jednog i drugog entiteta, Apelacijskog suda Distrikta Brčko, Suda BiH, Tužiteljstva BiH, Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća, obje odvjetničke komore, dakle iz oba entiteta, i jednako tako profesora kaznenog prava. Ja, odnosno ovo ministarstvo je sudjelovalo također sa predstavnicima iz Ministarstva u radu na izradi ovog zakona, a čitavo vrijeme naš rad je praćen od strane relevantnih predstavnika pojedinih međunarodnih institucija i organizacija u BiH, prije svega OHR-a, OSS-a, EUPM-a tako da, ne znam jesam li još išta preskočio, mislim, to su, uglavnom su bile ove, i Vijeća Europe, ne znam jesam rekao da oni su također sudjelovali aktivno u izradi ovog zakona.

Zakon je bio, po našim pravilima o konsultacijama, dostupan svima da daju svoje prijedloge, svoje mišljenje. Kada smo prikupili te prijedloge, ovaj tim je ponovo sjeo, razmotrio ih i, na kraju, imamo ovo što imamo pred seбом. Ja ni u kom slučaju ne želim kazati kako je ovo savršeno sada. Dobio sam jedno pitanje na prvom čitanju u Zastupničkom domu, kad su rekli: *hoće li ovo sad biti kraj, nemamo više, nećemo li imati više potrebe za izmjenom?* Imat ćemo mi potrebe i dalje za izmjenom našeg kaznenog zakonodavstva, to je naprosto tako, to je živa materija. Mijenjaju se međunarodne konvencije i mi ćemo morati i dalje usklađivati naše zakonodavstvo.

Ono što bih zaista želio zamoliti vas da ovo danas prođe u prvom čitanju i da probate popravljati, što cijenite da možete popraviti, u drugom čitanju. Bilo bi jako važno, jer ovaj zakon je jako bitan zbog liberalizacije viznog režima, čak četiri uvjeta se pretpostavljaju iz ovog zakona da bi bila ispunjena ukoliko bi on bi prihvaćen.

Ja ponavljam, možda sve nije savršeno, međutim evo samo ću odgovoriti na dva pitanja koja su, čini mi se, potencirana, to su ova dva članka proširena o oduzimanju imovine i ovaj drugi koji govori o sprečavanju namjernog, ne mogu se napamet sjetiti, genocida, holokausta i pozivanja. Zna, ja sam se zaista najviše interesirao oko ova dva članka. I ja ću vam reći ono što sam u razgovoru ... i volio bih da i vi imate priliku razgovarati, ako bude mogućnosti u drugom čitanju, pa da jednostavno da se porazgovara sa ovim timom koji je radio i koji je slična iskustva prenio iz drugih zemalja Vijeća Europe, ona još nisu osporena. Jesu li ona najbolja? Dakle, ja sam uvjeren od strane ovog tima da ovakva rješenja postoje u drugim zemljama i da nisu osporena i da su ona – dakle ovaj prvi članak 42., čini mi se, koji govori o pojačanom oduzimanju imovine nazakonito pribavljenom ili pribavljenom kaznenim djelom – da je to zapravo potpuno u suglasju sa UN konvencijom u borbi protiv transnacionalnog i organiziranog kriminaliteta i ove druge konvencije Vijeća Europe u borbi protiv organiziranog kriminaliteta.

Ovaj drugi, dakle koji također evo vidim da i ovdje a isto tako je bilo na Zastupničkom domu, bilo je rasprave o njemu, ja sam dobio čvrsta uvjeravanja da je to usklađeno s UN rezolucijom o negiranju holokausta i dodatnim protokolima uz Konvenciju o kibernetičkom kriminalu, o kriminalizaciji djela rasističke i ksenofobne prirode, a oni jesu obvezujuć za BiH. Ukoliko se i dalje zaista cijeni da bi ove članke trebalo popraviti, doraditi, izmijeniti, ja mislim da zaista postoji mogućnost da se to do drugog čitanja napravi, ali mislim da bi zaista bilo velika šteta po BiH da ovaj zakon danas ne prođe u prvom čitanju.

Hvala vam lijepa.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Neka ostane ministar, ima jedno pitanje gospoda Majkić još za Vas.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Ja u ruci držim primjedbe koje je Advokatska komora RS-a dostavila nama. Ovo su primjedbe, to je negdje pedesetak strana. Te, neke od tih, nismo sve, dakle sa nekim od tih primjedbi je pokušano da se amandmanski djeluje u Predstavničkom domu i ni jedna nije prošla. Dakle, nama je jasno kakva je sudbina onda tog zakona, ona je određena prije nego što je došla ovdje.

Dakle, evo pogledajte molim vas ko ima pravo da s naše strane, dakle meritorna institucija Advokatska komora koja je ovoliki broj primjedbi dostavila na taj zakon, ja ne vjerujem da ti ljudi ne znaju i za zakone evropske i za direktive, ja zaista ne znam. Da li Vi mislite da je uredu da se ovoliki broj primjedbi – Vi kažete da su bili članovi Advokatske komore, ja ne znam ko je bio, svakako, ... ima nas svakakvih, ko zna s kakvim kompetencijama dolazimo da radimo u radnim tijelima – ali ja ne mogu da zamislim da bi iko mogao da prođe preko ovolikog broja primjedbi na taj zakon.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala Vam, ali to je više pitanje za zastupnike u Zastupničkom domu.

BARIŠA ČOLAK:

Naravno, evo ja, bez namjere, naravno, da Vam direktno odgovoram, zaista ja se sad ne mogu sjetiti, uvažena izaslanice Majkić, ko je predstavnik, ali znam sigurno da ima, sigurno ima predstavnik Advokatske komore RS-a, i meni je žao ako to on nije usuglasio sa ovom komorom. I kao što ima predstavnik Advokatske komore iz Federacije, također sudjeluje, tako da, to Vam ja sa sigurnošću mogu reći zašto eventualno ove stvari nisu dodatno usuglašene, ja ne bih mogao sad s ovog mjesta odgovoriti.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala ministru Čolaku za dodatno obrazloženje i za ovaj odgovor gospođi Majkić.

Izvolite, gospodine Joviću. Ne mogu Vam uskratiti riječ. Ako Vam ne treba odgovor, ne znam zašto pitate?

IVO MIRO JOVIĆ:

Ja se bojim, ali hoću da javnost čuje, ne mora mi ministar odgovoriti, ali sam isprovociran. Nemamo u privitku dokumentacije mišljenje Direkcije za evropske integracije, to je broj jedan. Tim stručnjaka je usklađivao s evropskim dokumentima ovakve naravi. Ja tvrdim da mi, jer bilo bi onda ovdje mjesta i za totalitarne sustave i ..., a ne bi bio samo holokaust i

nečovječno ponašanje. I ono što me ključno do maksimuma izrevoltiralo u prijedlozima ovog zakona: pet članaka koji govore o organiziranju, financiranju, vrbovanju, obuci i pripadanju skupinama terorizma, tri godine. Ko ... porez, 10 tisuća maraka, pet godina. Ušao sam u jedan problem, nisam imao tu namjeru i zato ne tražim odgovor, nego morao sam ovo javno reći.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Govorite o suštini, o meritumu, dakle to je ..., mislim, to je stvar za amandmansko djelovanje. Mi ćemo prvo čuti kakva će biti sudbina. Zaključujem raspravu u prvom čitanju. Čut ćemo kakva će biti sudbina ovog zakona, prijedloga ovog zakona izmjenjena u prvom čitanju, pa ćemo onda tek moći govoriti o amandmanskoj fazi u drugom čitanju.

Mi ćemo se sad prvo izjasniti u prvom čitanju o ovom zakonu, a kako nismo imali u Kolegiju konsenzus oko zakona pod točkom 4. i 5., onda ćemo drugi krug obaviti za sva tri zakona, ako to bude nužno.

Pitam tko je za ovaj prijedlog zakona u prvom čitanju.
Dakle, to je četiri, pet, šest, sedam. Sedam glasova „za“.
Tko je „protiv“? „Protiv“ je četiri.
Ima li „suzdržanih“? Nema.
„Protiv“ je četiri, dakle nemamo entitetsku podršku u prvom krugu.

Molim sada da se pozove gospodin Tihić u dvoranu, on je tu vjerojatno na razgovoru, pozovite ga.

Pristupit ćemo izjašnjavanju u ... ispričavam se. Imamo li suglasje za ovaj? Znači, ide u drugi krug. Drugi krug glasovanja ćemo obaviti sada.

Prvo za nepostignuto usuglašavanje Kolegija za ... izmjene Zakona o Sudu BiH, drugi krug.

Pitam, tko je za ovaj prijedlog zakona u prvom čitanju.
To je dva, tri, pet i tri, osam. Osam je „za“.
Tko je „protiv“? „Protiv“ je četiri.
Konstatiram da ovaj zakon nije dobio podršku dvije trećine glasova iz RS-a.

Idemo na zakon pod točkom 5., to je Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Tužiteljstvu BiH, u drugom krugu glasujemo.

Tko je „za“? Konstatiram da imamo osam glasova „za“.
Tko je „protiv“? Četiri.

Konstatiram da ni ovaj zakon pod točkom 5. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Tužiteljstvu BiH nije dobio podršku dvije trećine glasova iz RS-a, time nije prošao.

Glasujemo u drugom krugu za Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona BiH.

Tko je „za“ ovaj zakon u prvom čitanju?

Konstatiram da je osam glasova „za“. Je li osam ili sedam? Osam glasova je „za“.

Tko je „protiv“ ovoga? „Protiv“ je četiri.

Konstatiram da ovaj zakon nije prošao jer nije dobio podršku dvije trećine glasova iz RS-

a.

Prelazimo na točku 7., to je:

Ad. 7. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravnom postupku (prvo čitanje) – predlagatelj: Vijeće ministara

ILIJA FILIPOVIĆ:

Zakon je u prvom čitanju prihvatio Zastupnički dom. Dobili ste Izvješće mjerodavnog povjerenstva.

Otvaram raspravu. Ovo je valjda benigni zakon. Zaključujem raspravu.

Stavljam na izjašnjavanje prijedlog ovog zakona pod točkom 7. u prvom čitanju.

Tko je „za“?

Konstatiram da smo jednoglasno prihvatili Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravnom postupku.

Točka 8. je:

Ad. 8. Izvješće o obavljenoj reviziji finansijskih izvješća BHRT-a na dan 31.12.2008. godine (revizorsko izvješće)

ILIJA FILIPOVIĆ:

Molim gospođu Majkić – zahvaljujem ministru i ostalima koji su pratili rad, ministru Čolaku – molim gospođu Majkić za uvod u ovu točku dnevnog reda.

Izvolite.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Poštovane kolege, dobili ste Izvještaj Komisije i dobili ste Zaključak Komisije i dobili ste još jedan zaključak ove komisije. Dakle, mi smo na 36. sjednici, koja je održana 30. 9., u svojstvu nadležne komisije trebali da razmatramo Izvještaj o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja RTVBiH na dan 31. 12., ... koje je izvršila nezavisna revizorska kuća Revsar. Pozdravljam predstavnike Revsara iz Sarajeva. Prije nego što smo počeli s razmatranjem ovog izvještaja, generalni revizor iz Kancelarije za reviziju institucija BiH obavijestio je članove Komisije da je u završnoj fazi revizija Finansijskog izvještaja RTVBiH za 2008. godinu koja je

urađena u skladu sa zahtjevom Komisije za finansije i budžet ovog doma ... sa 15. sjednice od 8.4. koji, tu odluku, imate u prilogu taj zaključak.

S obzirom da je Komisija za finansije i budžet obavezna da razmatra sve izvještaje Kancelarije za reviziju u skladu sa Zakonom o reviziji institucija BiH, a da izvještaj komercijalnih revizija razmatra samo onda kad nema izvještaj Kancelarije za reviziju, mi ... nismo mogli donijeti većinom glasova odluku i mi smo sa dva glasa „za“ i dva glasa „protiv“ uputili zaključke Domu da sam Dom odredi. Dakle, imamo dva zaključka: da Dom naroda će razmatrati Izvještaj o reviziji poslovanja BHRT-a za 2008. godinu nakon njegovog dostavljanja od Kancelarije za reviziju institucija BiH u oktobru 2009. godine; dakle, ovaj drugi izvještaj koji imamo ništa ne znači, dakle možemo se izjasniti o njemu, ali smo obavezni raspravljati o revizionom izvještaju Kancelarije za reviziju. Ili drugi: Dom naroda traži od Komisije za finansije i budžet da dostavi Izvještaj o obavljenoj reviziji finansijskog izvještaja RTVBiH na dan 31.12.2008. godine koju je uradila nezavisna revizorska kuća Revsar, što je bio protivzakonit zaključak, jer mi moramo raditi po onome što je naložila Kancelarija, dakle Zakon o reviziji.

Dakle, predlažem da te dvije tačke objedinimo, da sačekamo još neki dan do kraja oktobra, mislim da je rekao revizor da će to biti završeno, i da onda otvorimo debatu o revizorskom izvještaju Javnog RTV sistema BiH.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa.

Dakle, čuli smo ovo što je rekla gospođa Majkić. Na identičan način je jutros Kollegij raspravljao o ovome pitanju i identičan je prijedlog i Kollegija da se sačeka izvješće državnog revizora, dakle, i da tada, odmah nakon toga, stavimo ovu tačku ponovno na razmatranje na prvu narednu sjednicu Doma naroda.

Ima li potrebe još netko za nešto reći u odnosu na ova stajališta Kollegija i ovo što je reklo Povjerenstvo?

Stavljam onda na izjašnjavanje da odložimo izjašnjavanje do dolaska izvješća državne revizije i poslije toga odmah ćemo u propisanom roku staviti ovo u dnevni red Doma naroda.

Tko je „za“ ovakav prijedlog?

Jednoglasno.

Konstatiram da smo jednoglasno odložili raspravu dok ne dođe ovo izvješće državne revizije.

Prelazimo na tačku 9., to je:

Ad. 9. Imenovanje članova u Interresornu radnu skupinu za pripremu Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona BiH i Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o financiranju političkih stranaka

ILIJA FILIPOVIĆ:

Imali smo zamolbu, dopise, dakle akte Središnjeg izbornog povjerenstva. Imali smo zamolbu Ministarstva pravde i mi smo danas umjesto točke 9., koju smo izostavili, vidjeli ste, iz prvobitnog dnevnog reda, uključili ovo u točku 9.

Zastupnički dom je imenovao tri osobe u Interresornu skupinu – gospodina Džaferovića, gospodina Živkovića i gospodina Lozančića za pripremu ova dva zakona – i istodobno je Zastupnički dom usvojio jedan zaključak. Ja sugeriram evo da ga poslušamo i da mi identičan zaključak prihvatimo kada odredimo naše osobe u ovu Interresornu skupinu. Taj zaključak koji su oni donijeli glasi ovako: 'Ovlašćuje se Središnje izborno povjerenstvo', a to mu daje sam tekst Izbornog zakona, to mu omogućava, 'da kao nositelj posla pristupi aktivnostima formiranja Interresorne radne skupine za izmjenu i dopunu Izbornog zakona BiH i Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o financiranju političkih stranaka.' Time će oni raditi i prvi draft i prvu draftnu verziju koju će razmatrati Interresorna skupina i aktivno se u to uključiti.

Evo, ja otvaram raspravu a poslije toga, ako mislite da trebamo o ovome raspravljati, da, kontaktirali smo sva tri kluba i imamo tri osobe, ako mogu onda i predložiti tri osobe koje bi ušle u Interresornu skupinu.

Ima li potrebe netko za riječ? Nema. Dakle, predlažem onda ovo što smo usuglasili. Klub Bošnjaka je odredio osobu gospodina Rančića, Klub Hrvata moju osobu, Iliju Filipovića, a pod 3. Klub Srba je rekao da je to gospođa Majkić. Ako vam je prihvatljiv ovaj prijedlog članova našeg doma za ovaj posao u Interresornoj skupini, ja molim da se o tome izjasnimo.

Molim vas tko podržava Interresornu skupinu u ovom sastavu?

Hvala lijepa.

Dakle, time smo iscrpili točku 9. i prihvatili smo i zaključak i molim da se u tom smislu onda obavijesti Interresorna grupa, Zastupnički dom i Središnje izborno povjerenstvo.

Točka 10. je:

Ad. 10. Izvješće o provođenju Plana aktivnosti za ispunjenje preostalih obveza iz Mape puta za liberalizaciju viznog režima za razdoblje od 15. srpnja do 7. rujna 2009. godine

ILIJA FILIPOVIĆ:

Materijal je, dakle koji imamo, Vijeća ministara. Ne znam da li vam je sad nužno davati bilo kakve napomene, ja sam ih pripremio, ali sve ih znamo, od toga da je paket, koji je nužan kao ispunjenje iz Mape puta, utvrdilo Vijeće ministara i da je evo već dio tog paketa završio neslavno u našem domu. No, Zastupnički dom je usvojio Izvješće, s Mišljenjem Zajedničkog povjerenstva i dao je korekciju pretposljednjoj stavci koja glasi: 'Povjerenstvo sugerira da svi zakoni koji su evidentirani kao dio obveze iz Mape puta za liberalizaciju viznog režima za građane BiH u Parlamentarnoj skupštini budu predloženi po skraćenom postupku.' Pazite, *po skraćenom postupku*.

Kako bi vjerojatno nešto rekao na ovu temu, prije svih nas, gospodin Ivo Miro Jović, izvolite gospodine Joviću.

IVO MIRO JOVIĆ:

Hvala lijepa.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Mogu li ja samo prije nego što gospodin ...?

ILIJA FILIPOVIĆ:

One će nas uvesti u priču oko ove stvari.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Prije nego što počne samo ...

IVO MIRO JOVIĆ:

Može, dakako.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Ako nema gospodin Jović ništa protiv, izvolite gospođu Majkić.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Mislim da nije uredu da mi otvaramo ovu tačku dnevnog reda. Prvo, da nema nikog iz Savjeta ministara koji će nam objasniti šta se desilo u međuvremenu. Na dvije zadnje sjednice doneseni su značajni zaključci, ispunjeni su značajni uslovi, koje neko treba ovdje da nam izloži. Razmatrati danas stari materijal koji ... nije više tačan je nepoštovanje ovog doma. Ja vas zaista molim danas da nas poštediti nepoštovanja samih sebe. Ja vas molim da ovu tačku ostavimo za sljedeću sjednicu, uz zahtjev da predsjedavajući Savjeta ministara mora da bude ovdje i da nam tačno kaže gdje se ovog momenta nalazimo sa aspekta bezviznog režima.

ILIJA FILIPOVIĆ:

To je samo Vaše mišljenje, mi smo ga sada čuli, ja molim gospodina Jovića da nas uvede.

_____(?)
/mikrofon nije uključen/

ILIJA FILIPOVIĆ:

Molim? To je mišljenje izneseno u vidu zaključka, što je sporno tu?

DUŠANKA MAJKIĆ:

Mislim, ovo je ...

ILIJA FILIPOVIĆ:

Otvorit ćemo raspravu oko ovoga. Dakle, izvolite, gospodine Joviću.

IVO MIRO JOVIĆ:

Hvala lijepo.

Što je ustvrdila uvažena dopredsjedateljica, ja sam mislio samo napomenuti. Istina je jedno, da u vremenu od 15. srpnja ove godine zaključno sa prvim tjednom rujna ove godine, znači u okviru niti dva mjeseca, oni koji su bili nužno zaduženi za učiniti ono što se od nas očekuje, poglavito utemeljeno i na našoj usvojenoj rezoluciji na oba doma, oko opredijeljenosti učiniti sve da BiH nužno treba krenuti putem prema EU. I kad je došlo, i svjedoci smo toga, do velikih zastoja na tom putu, pokušalo se u posljednjih dva mjeseca napraviti što je tada, u srpnju, izgledalo skoro nemoguće. Jer, ako je nešto čekalo dvije godine, ovdje se uradilo skoro za dva mjeseca, s tog aspekta bi jako važno bilo da ovdje imamo gospodu iz Vijeća ministara. Kojom filmskom brzinom su rješavali određena pitanja koja su stala pred njima i koja su oni usvajali, predlagali. Međutim, mi imamo to ovdje napisano. I, na našem Zajedničkom povjerenstvu obaju domova za europske integracije, mi smo dali svoje mišljenje na taj materijal i pokazali sa čime se slažemo, s čime ne, pošto u ovom mišljenju piše, ja neću elaborirati taj dio.

Također, u uvodnom dijelu imamo – predsjedavajući Interresorne skupine, ne znam je li gospodin Rizvo ovdje, bilo bi dobro da je bar on danas ovdje – naznačeno je što se očekivalo da uradi Parlament. Međutim, evo svjedoci smo da Parlament svoj dio posla neće biti u mogućnosti uraditi prema očekivanom vremenskom ostavljenom nekom roku. Prije svega, odnosi se na izmjene i dopune Kaznenog zakona o uspostavi tijela ... korupciji itd., i modela za razmjenu informacija iz policijskih registara širom zemlje. Mislim na ova dva posljednja da su se neke stvari uradile i našle se prenosnice, ali ostaje ovo ključno pitanje izmjene i dopune Kaznenog zakona.

Ja nisam, gospodine predsjedatelju, u poziciji ovaj materijal prezentirati, nego samo o njemu reći, i evo ja ću okončati s tim. Međutim, činilo mi se uputnim i, evo, ja sam na vaše stolove stavio Prijedlog zaključka, da bi bilo dobro, ukoliko shvaćamo situaciju BiH i njenom izvršenju obveza koje su pred nama, da u ime Parlamenta BiH se odredimo danas zaključkom, predložimo jednu našu delegaciju, ja predlažem od tri člana, predsjedavajućeg Predstavničkog, odnosno Zastupničkog doma, zatim predsjedavajućeg Doma naroda i predsjedavajućeg Zajedničkog povjerenstva za europske integracije, koja bi pošla do Brisela, a to nužno obvezati Ministarstvo vanjskih poslova da osigura takvu posjetu u suradnji sa veleposlanikom BiH u Briselu pri EU, i da prezentiraju situaciju BiH, a u cilju pomoći u slobodnijem viznom sustavu za građane BiH i da se ta posjeta obavi do kraja ovog mjeseca. To je moj zaključak, prijedlog mog zaključka.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa.

IVO MIRO JOVIĆ:

Vidim da smo pomalo već nervozni oko toga, a i ovaj prijedlog što je bio, da nema onih koji bi trebali i ovo slušati, mislim, pozivam izaslanike da podrže ovaj moj zaključak i da se učini taj korak prema Briselu.

DUŠANKA MAJKIĆ
/mikrofon nije uključen/

ILIJA FILIPOVIĆ:

Pružiti ćemo mogućnost svima da kažu što žele. Čuli smo, gospodine Rajiću, samo malo bez kružoka. Pružit ću ja mogućnost svima, svako će dobiti riječ tko god želi.

Imamo sad dva prijedloga. Jedan je iznijela gospođa Majkić, imamo zaključak u formi kojeg je rekao gospodin Jović i kojega je prihvatio čak i Zastupnički dom.

Ja pitam, tko želi riječ.
Gospodin Rančić. Izvolite.

HAZIM RANČIĆ
/mikrofon nije uključen/

ILIJA FILIPOVIĆ:
Uključi mikrofon, uključite mikrofon.

HAZIM RANČIĆ:

... poslanici, gdje se mi danas nalazimo i koje su to novosti u odnosu na ovaj izvještaj vezano za aktivnosti Vijeća ministara koje je poduzelo.

Dakle, čuli smo mi i za usvojenu strategiju na Vijeću ministara, čuli smo i za Akcioni plan, za njeno provođenje. Znamo da je prošlo Vijeće ministara i prvo čitanje u Predstavničkom domu Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakona, a evo sad smo vidjeli ko je i kako ga je oborio i zašto ga je oborio. Nažalost, evo imamo jel' i ovaj izvještaj naše nadležne komisije koja je to fino sublimirala: da od 52 tačke uslova, koja treba da ispunimo, 10 je ispunjeno, 38 je u toku ispunjavanja, da su ključna četiri zahtjeva koja imaju ozbiljan zastoj u ispunjavanju, a među te četiri stavke je i izmjene i dopune Krivičnog zakona BiH.

Dakle, mislim da je iluzorno i providno da govorimo, hajde da mi ovo odložimo, da čujemo stav Vijeća ministara. Čuli smo premijera sinoć na televiziji koji je to od sebe odbio i kao da se hvali, evo, to je prošlo na Vijeću ministara, a sad kao moli Parlament da učini prohodnim i prolaznim usvajanje zakona, strategija i svega onog što je prošlo na Vijeću ministara, kad mi vidimo da je očigledno da se određeni propisi i zakoni ili strategije puste ili usvoje na Vijeću ministara, gdje svi tamo glasaju, a onda dođe na Parlament pa čak nemamo snage da to dopustimo da prođe u prvom čitanju kako bi dali teorijsku šansu da se kroz amandmane neke stvari popravile.

Oni koji su glasali protiv usvajanja Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakona, samo prije nekoliko minuta, a znali su da je to jedan od uvjeta za liberalizaciju viznog režima, oni trebaju da budu odgovorni i da snose odgovornost za neispunjavanje uslova iz Mape puta za liberalizaciju viznog režima za građane BiH.

Evo toliko, hvala.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Gospođa Majkić, replika.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Bilo je pet zakona koji su pali u ovom domu zato što nije bilo spremnosti za kompromis, pa se organizirala ministarska konferencija, pa su svi napravili korak ili dva, i svi ti zakoni, koji godinu i po dana se vrte u Parlamentarnoj skupštini, doneseni. Kad bude bilo spremnosti da se o tome razgovara, onda će se opet napraviti ministarska konferencija, dogovoriti sve, i u jednom čitanju sve usvojiti. Dakle, kad bude spremnosti na razgovor.

Toliko.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa gospođi Majkić.

Za raspravu se javio gospodin Ljubičić. Izvolite, gospodine Ljubičić.

DRAGO LJUBIČIĆ:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedavajući.

Želim da iznesem svoj stav po pitanju ovoga što je gospodin Rančić rekao, kad je u pitanju preuzimanje odgovornosti. Slažem se s time i da treba da preuzmemo odgovornost svi, ali svi. Prema tome i mi preuzimamo,

_____ (?)
/mikrofon nije uključen/

DRAGO LJUBIČIĆ:

da, da, i mi preuzimamo odgovornost na sebe kad je u pitanju i ovaj prijedlog krivičnog zakona zašto ga nismo podržali. Ali isto, takođe želim da napomenem da treba da preuzmu odgovornost na sebe i oni koji prilikom predlaganja zakona predlažu takve odredbe u zakonu koje, evo, vidjeli smo u čemu su sporne i svjesno čine to, ne na ovom zakonu nego na mnogim prethodnim zakonima se upravo tako radi. I zašto ti zakoni padaju upravo u ovoj proceduri?

To je takođe, po meni, pitanje odgovornosti onih koji predlažu takve zakone i, znači, takve odredbe u tim zakonima koji, jasno je valjda svima, kao takvi nemaju šanse da prođu. I tu je odgovornost. I ja se slažem. Neka, evo mi preuzimamo na sebe odgovornost ovu, ali tražim i odgovornost onih koji predlažu takve zakone, koji su svjesniji i pokušavaju kroz takve prijedloge da se odrade određene stvari, da ne otvaram raspravu dalje, i svjesno se čine takve stvari, ne samo na ovom zakonu nego na mnogim prethodnim zakonima. I preuzimamo odgovornost za sve to.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa.
Replika, gospodin Rančić.

HAZIM RANČIĆ:

.../mikrofon nije uključen/... ne možemo mi svi jednako i zajedno snositi odgovornost kad nismo jednako činili, odnosno glasali. Mi koji smo glasali *za* usvajanje Krivičnog zakona, a koji je uslov za liberalizaciju, jedan od uslova, i koji je evo u velikom zastoju, jedan od ova četiri uslova, jesmo da ispunimo taj i ostale uslove i da dobiju naši građani liberalizaciju. Vi koji ste glasali *protiv*, vi ste oborili zakon i vi ste protiv ispunjavanja uslova za liberalizaciju. Ta logika je apsolutno čista, precizna i jasna. Ne mogu ja snositi odgovornost zato što ste vi oborili zakon, jer vi ste ga oborili, nisam ja. Kad ja budem oborio zakon, onda mi to možete isto spočitati i kazati: vi ste oborili zakon i vi snosite odgovornost.

Hvala.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Replika, gospodin Ljubičić.

DRAGO LJUBIČIĆ:

Pa, meni je žao stvarno što sada ulazimo u ovu priču i što ulazimo u ovu polemiku. Nemam namjeru ni sa jednim od kolega da ulazim u takvu kombinaciju, ali evo, očito da, ponovit ću nešto što sam maloprije rekao, moramo ulaziti u tako nešto. Ja ponavljam nešto, i da li stvarno opet ili se nismo razumjeli ili nećemo da se razumijemo, ja sam takođe bio jasan u svom komentaru. Tačno je, prihvatamo odgovornost znači zašto nismo podržali evo i ovaj prijedlog izmjena zakona. Ali ja opet ponavljam, očito da kolege ili neko drugi koji radi na pripremi ovih zakona ne vidi jednu drugu grešku, uporno je čini, po mom ličnom mišljenju, uporno je čini i uporno insistira na određenim odredbama zakona, ne samo ovog nego i drugih koji su neprihvatljivi, neprihvatljivi za određenu grupaciju ljudi u ovoj državi.

Evo, i ovim zakonom što je komentarisala gospođa Dušanka, ona je jasno rekla razloge zbog kojih mi ne možemo podržati ovaj zakon. I onda, mi se zbog toga što se nalaze u tom zakonu, prijedlogu ovog zakona, takve odredbe koje su neprihvatljive za srpski narod, vi nama kažete mi smo krivi, a ja vidim krivicu, opet ponavljam, onih koji su ugurali takve odredbe u ovaj zakon i žele preko tih odredbi, preko ovog zakona, da se stvara jedna pozicija i, da ne kažem dalje, situacija koja je totalno neprihvatljiva, znači za nas. I ja ne vidim našu krivnju jedinu u ovom procesu, nego ima krivnje sigurno i kod drugih.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa, gospodine Ljubičiću.

Ja osobno mislim da je neprimjereno da mi danas upućujemo kritike zašto je netko glasovao kako je glasovao. Oprostite, ja prekidam takvu raspravu.

Gospodin Zrno se javio za riječ.

BRANKO ZRNO:

Zahvaljujem.

Ja sam mislio da je diskusija koja se vodi ... o točki 6. dnevnog reda današnje sjednice

ILIJA FILIPOVIĆ:

Nju smo prošli, na 10. smo točki.

BRANKO ZRNO:

i da je, bez obzira što je izvučena iz ove točke 10., iz Plana aktivnosti za ispunjavanje u kontekstu liberalizacije viznog režima, ja mislim da se mi trebamo vratiti uistinu ovoj točki dnevnog reda i da mi završimo ovo. Uistinu, predlažem da završimo. Ne moramo je raspraviti. U suštini, ovdje nemamo što ni raspraviti. Ovaj proces je završen 7. 9., a danas je, koji je danas, 1.10., ... znači ovo mi možemo primiti k znanju, iako moram spomenuti da je sramotno što nema nikoga, makar jednog činovnika iz Vijeća ministara, od tajnika, bilo koga, da proprati, ako ništa drugo, ono što će biti kazano ovdje.

Ja vam predlažem da se mi očitujemo o ovim zaključcima, zaključcima ovog povjerenstva koje je potpisao gospodin Halid Genjac i inicijativi kolege Jovića koja je maloprije priopćena ovdje.

Hvala lijepo.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa.

Želi li još netko riječ? Zaključujem raspravu i stavljam na izjašnjavanje, prvo, Izvješće o provođenju Plana aktivnosti. Predlažem da ga mi usvojimo ili da ga odbijemo. Usvojio ga je i Zastupnički dom. Primit k znanju, čini mi se, da to ne bi bilo primjereno onome što je uradio Zastupnički dom.

Tko je „za“ ovo izvješće?

Ima li netko „protiv“?

„Suzdržan“ jedan.

Od ukupnog broja, 10 glasova „za“, jedan „suzdržan“ te smo prihvatili Izvješće pod točkom 10.

Sad vas molim da se izjasnimo o Prijedlogu zaključka.

DUŠANKA MAJKIĆ

/nije uključen mikrofon/

ILIJA FILIPOVIĆ:

Naravno da možete, izvolite.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Ja nisam dobila dovoljnu informaciju čemu služi ovaj zaključak. Ovdje kaže da bi trebalo, na prijedlog gospodina Jovića i gospodina Genjca, da se formira delegacija koja će ići u Brisel da tamo nešto objašnjava. Prvo, postoji Direkcija za evropske integracije koja ima redovnu komunikaciju, ... ima komunikaciju. Ja zaista ne znam čemu ovo služi. Na čiji poziv i koga će oni tamo ganjati da mu nešto objašnjavaju? Meni je ovo materijal o kojem ja ne mogu da donesem odluku, nisam sigurna da razumijem šta ste vi u stvari htjeli. Kakva je to inicijativa da gospodin Jović i gospodin Genjac predlažu da se ide nešto objašnjavati? Ja stvarno, evo molim kolege koje možda imaju više informacija, meni ovaj zahtjev nije jasan.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa.

Gospodine Joviću, ovo je nejasan zaključak, hoćete li Vi objasniti?

IVO MIRO JOVIĆ:

Ma vidim kud ovo sve ide. Ja jedino što želim da se fino ovo pročita i da se, ono što sam predložio, izjasnimo. Tko hoće hoće, tko neće neće.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Drži li netko da je nužno ovo ponovno čitati, svi smo pročitali i dobili.

IVO MIRO JOVIĆ:

Samo, evo samo da vam kažem.

ILIJA FILIPOVIĆ

Ali ne trebate čitati, svi imamo tekst pred sobom.

IVO MIRO JOVIĆ

Znači, da bi dvoje razgovaralo mora netko dati inicijativu. Ja predlažem da mi damo inicijativu i da ljudima prezentiramo dokle smo stigli.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa.

Želi li još netko riječ oko zaključka koji je pred nama? Zaključujem raspravu.

Stavljam na izjašnjavanje Prijedlog zaključka u tekstu kakav smo dobili.

Tko je „za“ Prijedlog zaključka? To je tri i četiri je sedam.

Tko je „protiv“ ovog zaključka, hoćemo li glasovati? Tko je „protiv“ zaključka? Nitko.

„Suzdržani“? „Suzdržanih“ četiri.

Zaključak je dobio podršku.

_____ (?)

Nema entitetske većine.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Nema entitetske većine, da, tako je. Ponovit ćemo drugi krug. Nema gospodina Tihića. Ja ću zamoliti tajnika da osigura nazočnost gospodina Tihića, ... ili nekoga iz Tajništva, a mi ćemo nastaviti raditi. Dolaskom gospodina Tihića, vidjet ćemo da li imamo konsenzus u Kolegiju; ako nemamo, obaviti ćemo glasovanje u drugom krugu vezano za ovaj zaključak.

Prelazimo na točku 11., to je:

**Ad. 11. Imenovanje ombudsmana u Instituciju ombudsmana za ljudska prava BiH
(Kandidatska lista Ad hoc zajedničkog povjerenstva za imenovanje ombudsmana)**

ILIJA FILIPOVIĆ:

Kako nema ovdje gospođe Čolo, ja otvaram raspravu bez uvodnih napomena, svi sve znamo.

Tko se javlja za riječ? Otvaram raspravu.
Gospodin Rajić.

BOŽO RAJIĆ:

Neće biti rasprava, gospodine predsjedavajući, nego moja primjedba na neprincipijelno ponašanje Ad hoc povjerenstva koji u svom izvješću, na stranici 2., to utvrđuje da nakon uvida u dokumentaciju svakog prijavljenog kandidata, ovo povjerenstvo je utvrdilo da dva kandidata ne ispunjavaju uvjete javnog natječaja.

Naime, ovo povjerenstvo je utvrdilo da kandidat Mariofil Ljubić uz prijavu nije dostavio ovjerene fotokopije fakultetske diplome i uvjerenje o položenom pravosudnom ispitu. Dostavljene su neovjerene fotokopije ranije ovjerenih fotokopija diplome i uvjerenja, dakle jedna dosta ... formulacija. Ja smatram da se ovdje radi o neprincipijelnom ponašanju koji je imao za cilj eliminaciju kandidata koji je najjači kandidat bio iz reda hrvatskog naroda, jer je Mariofil Ljubić dva puta, kao bivši ombudsman, kandidirao se. Jedanput je izabran bio pa je taj izbor poništen. I zamislite sad ta dokumentacija na temelju koje je izabran više ne vrijedi i našli su, smislili su neku formulu da to urade tako.

Isto tako, iako se to u Izvješću ne spominje, imam informaciju da vodeći kandidat, kojega se predlaže danas da se izabere, nije uopće imao nikakve dokumentacije, i to ovo povjerenstvo nije smetalo da pokrene postupak istraživanja gdje su administrativne službe zagubile

dokumentaciju i bez dokumentacije bodovali i vrednovali i utvrdili ovu rang-listu koju nam danas predlažu.

Dakle, ja znam kako će završiti rezultat glasovanja, ali hoću da kažem da izražavam svoj prosvjed protiv sustavnog ignoriranja najjačeg kandidata iz reda hrvatskog naroda koji se prijavio u cijelom ovom procesu za izbor ombudsmana na razini BiH. Ali evo, i to smo mi.

Hvala lijepo.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa gospodinu Rajiću.

Želi li još netko riječ? Zaključujem raspravu.

Stavljam na izjašnjavanje predloženog kandidata, dakle po Kandidacijskoj listi. Riječ je o osobi koja se zove Nives Jukić koja je dobila podršku i u Zastupničkom domu.

Tko je „za“? Četiri, pet, šest, osam.

Ima li netko „protiv“? Jedan „protiv“.

Jedan „suzdržan“, dva „suzdržana“.

Dakle, dobila je podršku gospođa Nives Jukić, jer imamo potrebnu entitetsku većinu i u jednom i u drugom entitetu.

Prelazimo na točku 12. Točka 12. je:

Ad. 12. Davanja suglasnosti

ILIJA FILIPOVIĆ

Predlažem, dakle da od točke 12. do zaključno s točkom 19. damo u paketu suglasnost za ratifikaciju međunarodnih pravnih akata pod točkom 12. zaključno s točkom 19.

Tko je „za“?

Ima li netko „protiv“?

„Suzdržan“?

Konstatiram da smo jednoglasno dali suglasnost za ratifikaciju međunarodnih pravnih akata od točke 12. zaključno s točkom 19.

Ovim je iscrpljen današnji dnevni red. Mi ćemo nakon ove sjednice – ali odmah nakon ove sjednice, sačekat ćemo malo da se priključi i gospodin Tihić – održati sjednicu Kolegija u mom uredu.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Kako ćemo glasati za ovu tačku?

ILIJA FILIPOVIĆ:

Koju?

DUŠANKA MAJKIĆ
/nije uključen mikrofon/

ILIJA FILIPOVIĆ:

Mi nismo usuglasili oko ovog zaključka. Kad usuglasimo, doći će na dnevni red ovaj zaključak. Ja ne mogu sad iščupati Tihića, ima međunarodne predstavnike u uredu.

Sjednica je završila. Hvala vam lijepa.

Sjednica je završena u 14,40 sati.